

- העותרים:**
1. יורם יעקבי, ת.ז. 054143946
 2. אלי בכר, ת.ז. 056700719
 3. פרופ' דוד הראל, ת.ז. 64707540
 4. פרופ' רבקה כרמי, ת.ז. 9607185
 5. פרופ' רות ארנון, ת.ז. 7030489
 6. ברוך בינה, ת.ז. 050387190
 7. אילן בירן, ת.ז. 006900997
 8. ד"ר ארנה ברי, ת.ז. 000926857
 9. חיים גופן, ת.ז. 050650407
 10. פרופ' בנימין גיגר, ת.ז. 6572325
 11. כרמי גילון, ת.ז. 00540294
 12. ברק חכמוב, ת.ז. 22213466
 13. דן חלוץ, ת.ז. 004792784
 14. רון כתרי, ת.ז. 050169796
 15. דב מורן, ת.ז. 53397238
 16. יהושע סובול, ת.ז. 003370749
 17. ארני פטרושקה, ת.ז. 65781197
 18. פרופ' דניאל צידון, ת.ז. 053670725
 19. פרופ' אהוד שפירא, ת.ז. 53371118
 20. פרופ' ישעיהו תדמור, ת.ז., 006254684
 - 21-69. שמות עותרים אלו מצורפים כנספח יב' לעתירה

כולם באמצעות ב"כ עוה"ד דפנה הולץ-לכנר
מרח' המעפילים 2, רמת השרון
טל: 077-2040881 פקס: 077-2040882
דוא"ל: Lechner@publiclaw.co.il

- נגד -

- המשיבים:**
1. היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות פרקליטות המדינה, רח' סלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-646666 פקס: 02-6467001

2. ח"כ בנימין נתניהו - ראש הממשלה
בית ראש הממשלה, רחוב בלפור ירושלים
3. ח"כ בני גנץ - שר הביטחון וראש הממשלה החליפי
המשרד הביטחון, ירושלים
4. אמיר אוחנה - השר לביטחון פנים
המשרד לביטחון פנים, ירושלים

עתירה דחופה ביותר למתן צווים על תנאי וצווי ביניים

ובקשה לקיום דיון דחוף ביותר

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צווים על תנאי, המורים למשיבים, לבוא וליתן טעם, כדלקמן:

א. מדוע לא יורה בית המשפט הנכבד למשיבים 2 ו-3 לקיים בדחיפות וללא כל דיחוי נוסף את כל הדרוש לשם ביצוע המינויים הבכירים בשירות הציבורי הטעונים אישור ממשלה, בתוך 100 הימים מיום כינון הממשלה ה-35, כמתחייב מהבהרותיהם המפורשות של המשיבים, כפי שניתנו בפני הרכב מורחב של 11 שופטים ושופטות בעתירתם של מרבית העותרים בעתירה דנן בבג"ץ 2593/20, ד"ר ארנה ברי ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', לפיהן הקפאת המינויים הבכירים תחול למשך 100 ימים מיום השבעת הממשלה לכל היותר ובהינתן כי תקופת 100 הימים עומדת להסתיים בעוד ימים ספורים.

בנוסף מתחייבת הדחיפות בביצוע המינויים הבכירים מכח הוראות הדין ומכלול פסיקתו הענפה של בית משפט נכבד זה, בכל הנוגע לצורך בביצוע מינויים בכירים קבועים לטובת האינטרס הציבורי והן לאור הפגיעה הקשה בתקנת הציבור הנגרמת בשל הימשכות העדר ביצועם של המינויים הבכירים בשירות הציבורי ובכלל זה מינויים של מפכ"ל משטרת ישראל ופרקליט/ת המדינה.

ב. מדוע לא יצהיר בית המשפט הנכבד כי טיוטת חוות דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי), עו"ד דינה זילבר, המתייחסת למצבי ניגוד העניינים בהם מצוי המשיב 2 בתפקידו כראש ממשלת ישראל, לנוכח כתב האישום החמור וההליך הפלילי המתנהל כנגדו, (להלן - "חוות הדעת"), אשר הועברה לידי המשיב 2 ביום 9.7.20, מחייבת את המשיב 2 לכל דבר ועניין עד לקבלת החלטה אחרת, כפי שהורה המשיב 1 בהתאם לסמכויותיו, וכי על המשיב 2 לפעול בהתאם לאמור בה.

סעד זה נדרש לנוכח **כפירתו המוחלטת** של המשיב 2 **בעצם סמכותו** של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר למניעת ניגוד עניינים **ובתוקפן המחייב של הנחיותיו**, כפי שהודיע במפורש במכתבו למשיב 1 מיום 19.7.20, בו הצהיר המשיב 2 כי ההגבלות שפורטו בטיטת חוות הדעת "דין בטלות והן אינן מחייבות את ראש הממשלה", כלשונו, ובמכתבו מיום 13.8.20 בו הצהיר: "אני דוחה את טיטת הסכם ניגוד העניינים שהצעת בהיותה בלתי סבירה, נעדרת סמכות, ונגועה בניגוד עניינים אינהרנטי...".

ויודגש - **כפירה של ראש ממשלת ישראל** בסמכות היועץ המשפטי לממשלה להגביל אותו בפעולותיו ובכל תכני חוות הדעת לגופו של עניין, **הינה אמירה בעלת תוקף ומשמעות מעשיים, במיוחד בימים אלו בהם מתקבלות החלטות בדבר איש הצוות אשר ידון ויגבש את הכללים לביצוע המינויים הבכירים בשירות הציבורי וכן בכל הקשור לביצועם בפועל של המינויים הבכירים הנדונים.**

בהינתן העובדה שהמשיב 2 הינו נאשם בעבירות חמורות של שחיתות שלטונית שיש עמן קלון, אשר מצוי חודשים ספורים טרם תחילת הליך ההוכחות במשפטו הפלילי, מתבקש בית המשפט הנכבד לתת משקל מכריע להצהרת המשיב 2 לפיה "ההגבלות דין בטלות והן אינן מחייבות את ראש הממשלה". לפיכך ובנסיבות העניין מתבקש מתן הצו השיפוטי כמבוקש.

ג. מדוע לא יצהיר בית המשפט הנכבד כי על שר או סגן שר, אשר זוהה כבעל זיקה למשיב 2 לפי סעיף 13א(ג) לחוק-יסוד: הממשלה, יחולו ההגבלות שהטיל המשיב 1 בחוות הדעת על המשיב 2, בכל הקשור להיבטים הנוגעים למינויים במשטרת ישראל ולתפקידים במערכת אכיפת החוק במשרד המשפטים, לרבות מינוי מפכ"ל המשטרה, פרקליט/ת המדינה והמשנים ליועץ המשפטי לממשלה, וכן בעניינים הנוגעים לוועדה לבחירת שופטים ולהחלטות בתחום התקשורת שיש להן זיקה למשפטו הפלילי של המשיב 2. הדבר מתבקש לאור הפעולות המבוצעות על ידי שרים וסגני שרים המזוהים כבעלי זיקה למשיב 2 אשר כל תכליתן קידום אינטרסים אישיים של המשיב 2 כנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון, וזאת בניגוד לאינטרס הציבורי.

בעניין זה יטענו העותרים כי החלטת המשיב 1 לפיה די ב"יידוע" השרים בעלי הזיקה למשיב 2, כמשמעות המונח בחוק-יסוד: הממשלה, "במגבלות המוטלות על המשיב 2 בקשר לסמכויותיהם", כפי שהודיע המשיב 1 בתגובתו לעתירה בבג"ץ 3056/20, התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', הינה החלטה הנגועה בחוסר סבירות קיצונית, שכן אין די ביידוע האמור כדי למנוע את מצבי ניגוד העניינים בכל הנוגע לקבלת החלטותיהם של הגורמים המזוהים כבעלי זיקה לנאשם המשיב 2, בנושאים בעלי החשיבות המכרעת לשמירת שלטון החוק ולפעולות המתחייבות לשם מניעת התערבות פוליטית במערכת אכיפת החוק.

ד. מדוע לא יורה בית המשפט הנכבד למשיב 1 לתת פומבי ולפרסם לאלתר את חוות הדעת למניעת ניגוד העניינים שערך המשיב 1 למשיב 2 ביום 9.7.20, **אשר עם מסירתה הודיע המשיב 1 למשיב 2 כי יש לראות באמור בה כהנחיה משפטית מחייבת לכל דבר ועניין, עד לקבלת כל החלטה אחרת.**

סעד זה מתבקש מכח הרציונל העומד ביסוד הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1005 בעניין "מתן פומבי להסדרים למניעת ניגוד עניינים של עובדי מדינה", זאת לאור בכירותו של בעל התפקיד, העניין הציבורי הרב בחשיפת ההגבלות שהוטלו על המשיב 2 בחוות הדעת, ההכרה בחשיבות עקרון השקיפות והצורך בחיזוק יכולת הפיקוח הציבורי וההרתעה, אשר יתאפשרו במקרה שלפנינו רק עם פרסום ברבים של חוות הדעת שערך המשיב 1 למניעת מצבי ניגוד העניינים בהם מצוי המשיב 2 בתפקידו כראש ממשלת ישראל מזה 95 יום.

וידגש - הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1005 מתייחסת למתן פומבי להסדר סופי עליו חתם העובד, אלא שבענייננו מתחייב הפרסום בדחיפות וגם ללא חתימתו של העובד הנוגע בדבר, וזאת מהסיבות הבאות:

1. המשיב 2 כופר בעצם סמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים ומסרב

בתוקף מזה קרוב ל- 40 יום להפיכת טיוטת חוות הדעת להסדר מוגמר וחתום עמו.
על כך ניתן ללמוד בבירור מן העובדה שבמענה להוראת המשיב 1 לפיה "יש לראות את האמור בטיוטת חוות הדעת כהנחיה משפטית מחייבת", "הודיע" המשיב 2 למשיב 1, במפורש ובכתב כי הוא דוחה את טיוטת הסכם ניגוד העניינים "שהוצעה" לו וכלשונו של המשיב 2: "...הריני מודיעך כי אני דוחה את טיוטת הסכם ניגוד העניינים שהצעת בהיותה בלתי סבירה, נעדרת סמכות ונגועה בניגוד עניינים אינהרנטי...".
לאור זאת, אין לפנינו מצב דברים רגיל בו לאחר הסכמה מתבצע פרסום, אלא בכפירה מוחלטת בסמכות שבוודאי אין בה כדי להצדיק כל המתנה נוספת בפרסום.

2. אין המדובר בהסדר ניגוד עניינים "רגיל" הנערך עם עובד או נבחר בשירות המדינה, שמטרתו למנוע חשש לניגוד עניינים בין תפקידו הציבורי לבין ענייניו הפרטיים, אלא **במגבלות הנובעות מעצם היות המשיב 2 נאשם בעבירות פליליות חמורות שיש עמן קלון בכהונתו כראש הרשות המבצעת.** על כן קיים אינטרס ציבורי ראשון במעלה לפקח ולעקוב אחר עמידת המשיב 2 במגבלות שהטיל עליו היועץ המשפטי לממשלה בתפקידו הציבורי.

3. הצורך הציבורי בפרסום המגבלות שהטיל המשיב 1 על המשיב 2 בכהונתו כראש ממשלת ישראל, מקבל משנה תוקף ודחיפות **במיוחד בימים אלו כאשר מתקבלות הכרעות באשר לאופן איוש חבריות הצוות לגיבוש ולקביעת הכללים לביצוע המינויים הבכירים בשרות הציבורי וכאשר נותרו ימים ספורים בלבד ליישומה הקונקרטי של התחייבות המשיבים 2 ו-3 בפני בית משפט נכבד זה לביצועם בפועל של המינויים הבכירים.**

העותרים שומרים לעצמם את הזכות להוספת סעדים לעתירה זו, ככל שיידרש לאחר שיפורסמו ויובאו לידיעתם תכני חוות הדעת שערך המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים למשיב 2, וככל שיימצא צורך במניעת מצבי ניגוד עניינים נוספים של הנאשם בתפקידו כראש ממשלת ישראל, לרבות בכל הנוגע להחלטות בתחום התקשורת שיש להן זיקה למשפטו הפלילי של הנאשם וכן בכל הנוגע למידת מעורבותו בעניינים הנוגעים לוועדה לבחירת שופטים.

ככל שהמשיב 2 יפעל בניגוד להוראות חוות הדעת למניעת ניגוד העניינים שערך עבורו היועץ המשפטי לממשלה או בניגוד לכל הוראה שיפוטית ככל שתינתן בהליך דנן, שומרים העותרים לעצמם את הזכות להוספת סעדים לעתירה, לרבות סעד אשר יורה למשיב 1 לקבוע כי המשיב 2 אינו כשיר לכהן בתפקידו הציבורי, בשל אי קיום הוראות חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים, שכן כלל איסור ההימצאות במצב ניגוד עניינים הינו כלל כשירות עצמאי (כמפורט בהרחבה בסעיף 59 לעתירה), או ככל שיידרש, להורות על נבצרותו הזמנית של המשיב 2 מלכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל, בהתאם להוראת סעיף 16(ב) לחוק-יסוד: הממשלה.

כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן בדחיפות המירבית את צווי הביניים המבוקשים בזאת ולהוציא מלפניו צוויים ארעיים דחופים במעמד צד אחד בעניינים אלו ככל שיידרש, עוד בטרם קבלת עמדת המשיבים, כדלקמן:

1. צו ביניים אשר ימנע מהמשיבים 2 ו-3 לבצע כל פעולה משפטית שמטרתה הארכת משך תקופת הקפאת המינויים הבכירים מעבר ל-100 הימים מיום כינון הממשלה, וזאת עד לקבלת החלטה סופית בעתירה.
2. צו ביניים אשר ימנע מהמשיב 2, להיות מעורב, הן במישרין והן בעקיפין, בכל הליך לקביעת אופן ביצועם ו/או לביצועם בפועל של המינויים הבכירים בשירות הציבורי, לרבות מינוי מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט/ת המדינה והמשנים ליועץ המשפטי לממשלה וכל גורם אחר העוסק/ת בתחום אכיפת החוק והמשפט, וזאת עד לקבלת החלטה סופית בעתירה.
3. צו ביניים אשר ימנע מהמשיב 4, השר לביטחון הפנים, אשר זוהה כבעל זיקה למשיב 2 לפי סעיף 13א(ג) לחוק-יסוד: הממשלה, להיות מעורב, הן במישרין והן בעקיפין, בכל הליך לקביעת אופן ביצועם ו/או לביצועם בפועל של המינויים הבכירים בשירות הציבורי, לרבות מינוי מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט/ת המדינה והמשנים ליועץ המשפטי לממשלה וכל גורם אחר העוסק/ת בתחום אכיפת החוק והמשפט, וזאת עד לקבלת החלטה סופית בעתירה.

הדחיפות העצומה במתן הצווים הארעיים ולאחריהם צווי הביניים נובעת מן העובדה שבתוך 4 ימים בלבד ממועד הגשת עתירה זו, תפקע תקופת 100 ימי הקפאת המינויים הבכירים בשירות הציבורי, בהתאם להוראת בית משפט נכבד זה בהחלטתו השיפוטית, אשר עיגנה את התחייבויות הצדדים להסכם הקואליציוני להקמת הממשלה ה-35 בעניין זה, כפי שיפורט בהמשך.

בהתאם לכך עד לא יאוחר מיום 27.8.20 נדרשת ממשלת ישראל לאשר את מינוי הבכירים/ות בשירות הציבורי, ובכלל זה את מינוי מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט/ת המדינה, המשנים ליועץ המשפטי לממשלה וכד', מינויים בכירים בעלי השפעה מכרעת בתחומי אכיפת החוק והמשפט בישראל.

הצווים הארעיים וצווי הביניים המבוקשים הינם חיוניים ביותר לשם הגנה דחופה על האינטרס הציבורי ולשם קידום ביצועם של המינויים הבכירים בשירות הציבורי הטעונים אישור ממשלה, כמתחייב מהבהרות המשיבים 2 ו-3 בפני ההרכב המורחב של בית משפט נכבד זה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי הנ"ל וזאת תוך שמירה והקפדה על אמון הציבור בשירות הציבורי, על הגנת שלטון החוק וטוהר המידות במערכת אכיפת החוק והמשפט ועל איכות השירות הציבורי.

במסגרת התכתובת המתנהלת מזה 40 יום בין המשיב 1 למשיב 2, בנוגע לחוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים של המשיב 2, הודיע המשיב 1 כי המשיב 2 מנוע מלעסוק במינויים הבכירים במערכת אכיפת החוק, מעמדם ומילוי תפקידם.

המשיב 1 הבהיר כי מניעה זו נובעת מן העובדה שבמסגרת ההליך הפלילי של המשיב 2 "עוד צפויים נציגי המשטרה להיקרא לדוכן העדים ולהעיד על ההודעות שנגבו בחקירה" וכן בשל העובדה שקיימת מניעה מלעסוק בעניינם של "גורמי המשטרה אשר היו מעורבים - אישית או ארגונית - בחקירה עצמה". (ראו בעמ' 4 סעיף 2 למכתבו של המשיב 1 מיום 23.7.20, המצ"ב כנספח ב' לעתירה). פירוט התכתובות בין המשיב 1 למשיב 2 יובאו בסעיפים 42-48, 27, 14-17 להלן.

לפיכך בשים לב ללוח הזמנים הצפוף לביצוע מינוי מפכ"ל משטרת ישראל ומינויים בכירים נוספים במערכת אכיפת החוק ולאור התנגדותו המפורשת והמוצהרת של המשיב 2 לקיים את דרישת המשיב 1 בעניין זה, (כמפורט בסעיפים 16-17 למכתב תשובתו של המשיב 2 למשיב 1 מיום 13.8.20 המצורף כנספח ח' לעתירה), מתבקשים בדחיפות הצווים הארעיים ולאחריהם צווי הביניים כמבוקש, בטרם ייעשה מעשה עשוי על ידי המשיב 2 תוך הימצאותו בניגוד עניינים חמור בין ענייניו האישיים כנאשם בעבירות שיש עמן קלון לבין האינטרס הציבורי לשמירת שלטון החוק, לטוהר המידות בשירות הציבורי ולאמון הציבור ברשויות השלטון.

בקשה לקיום דיון דחוף בעתירה

מרכיב הזמן בהתייחס לסירובו של המשיב 2 להכפיף עצמו לטיוטת ההסדר למניעת ניגוד העניינים שערך המשיב 1 בעניינו הינו קריטי בנסיבות העניין שלפנינו.

מזה למעלה מ-40 יום עושה המשיב 2 כל שלאל ידו לשם טרפוד ההסדר למניעת ניגוד העניינים שנערך על ידי המשיב 1 בעניינו. כל זאת תוך העלאת טענות משפטיות מופרכות מן היסוד על ידי בא

כוחו, אשר מטרתן הארכת משך תקופת ה"התדיינות" שלו עם המשיב 1 בנוגע להסדר ניגוד העניינים.

הדבר נעשה בהינתן קיומם של אינטרסים אישיים כבדי המשקל של המשיב 2 כנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון, לצורך המשך ביצוען של הפעולות הנעשות על ידו בניגוד עניינים מוחלט לאיזו הצוות אשר יגבש את הכללים לביצוע המינויים הבכירים בתחומי אכיפת החוק והמשפט וכן לשם קידום ביצוע המינויים הבכירים, בהתאם לאותם כללים שיגובשו על ידי הצוות, כאמור. לאור זאת קיימת דחיפות עצומה בקביעת מועד הדיון לשמיעת העתירה וקבלת הסעדים המבוקשים בה.

לוח הזמנים הצפוף לביצוע המינויים הבכירים מתחייב מכח ההחלטה השיפוטית שניתנה בהרכב מורחב של 11 שופטים/ות בעתירתם של מרבית העותרים דן, בבג"ץ 2593/20, ד"ר ארנה ברי ואח' ני היועץ המשפטי לממשלה ואח', (לעיל ולהלן - "בג"ץ ד"ר ארנה ברי"), אשר התבססה על התחייבויות המשיבים 2 ו-3 וסיעותיהם, לסיום הקפאתם של המינויים הבכירים בשירות הציבורי, ובכלל זה סיום הקפאת מינוי מפכ"ל המשטרה, והבאת מינויים אלו לאישור הממשלה, בתוך לא יאוחר מ-100 ימים מיום השבעת הממשלה ה-35 (ראו בפסקה 26 לפסק דינה של כבי הנשיאה חיות, שם). התחייבות זו ניתנה לאור התבטאויותיהם הנחרצות של שופטי ושופטות ההרכב המורחב של בית משפט נכבד זה במהלך הדיון, נגד קביעתם המקורית של הצדדים להסכם הקואליציוני להקפאת ביצוע המינויים הבכירים בשירות הציבורי למשך ששה חודשים מיום כינון הממשלה.

לאור הבהרת הצדדים בפני ההרכב המורחב של בית המשפט הנכבד, כאמור, יסתיים ביום 27.8.20 מועד הקפאת המינויים הבכירים, כאשר קודם למועד זה נדרש לפי סעיף 3ד' להסכם הקואליציוני, שבין סיעת הליכוד בכנסת ה-23 לבין סיעת כחול-לבן בכנסת ה-23, להקים צוות בראשות נציג מכל גוש ובהרכב שוויוני בין הגושים, אשר יגבש "כללים לביצוע מינויים בכירים בשירות הציבורי הטעונים אישור ממשלה".

לפיכך, מתחייב לסיים את כל ההליכים לביצוע המינויים הבכירים בתוך לא יאוחר מ-4 ימים מיום הגשת עתירה זו, לרבות מינויו של מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליטת המדינה והמשנים ליועץ המשפטי לממשלה, אשר הינם מהגורמים המרכזיים בתחום שמירת שלטון החוק ואכיפתו במדינת ישראל, כל זאת תוך שבמהלכם תתקיים הוודאות המשפטית המתחייבת לפיה המשיב 2, הנאשם בפלילים בעבירות חמורות שיש עמן קלון, אינו מתערב בהליכי הקמת הצוות, בקביעת הכללים שיגובשו על ידי הצוות שיוקם ובביצוע המינויים הבכירים בכל דרך שהיא, הן במישרין והן בעקיפין. בנסיבות אלו מחייב האינטרס הציבורי כי ייקבע מועד דחוף ביותר לשמיעת העתירה וזאת בכדי למנוע פגיעה קשה באינטרס הציבורי לשמירת שלטון החוק, לטוהר המידות בשירות הציבורי ולאמון הציבור ברשויות השלטון.

1. ביום 6.5.20 ניתן פסק דינה של כב' הנשיאה חיות בעתירתם של העותרים דן בג"ץ ד"ר **אונה ברי**, אשר הוגדר כ"תמצית הנימוקים" של כלל 11 השופטים בפסק דינם בעתירות. בפסק הדין דחה בית המשפט העליון פה אחד את העתירות באשר להטלת תפקיד הרכבת הממשלה על המשיב 2 בשל כתב האישום החמור שהוגש נגדו בעבירות שיש עמן קלון, שכן נקבע כי אין מניעה משפטית על נאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון בפלילים להרכיב את ממשלת ישראל ולעמוד בראשה (יודגש כי בית המשפט הבהיר שאין במסקנה המשפטית זו כדי להטביע חותם של כשירות על המינוי במישור הציבורי).

2. בתוך כך הדגיש בית משפט נכבד זה בפסק דינו הנ"ל במפורש כי בהתאם להודעת היועץ המשפטי לממשלה ולהסכמת ב"כ חה"כ נתניהו, הן בטיעוניו בכתובים והן בהשלמת טיעוניו בעל פה, תהיה כהונתו של הנאשם בפלילים, המשיב 2, כראש ממשלה, כפופה להסדר ניגוד העניינים שייערך עמו על ידי היועץ המשפטי לממשלה. להלן קביעתה המפורשת של כב' הנשיאה חיות בפסקה 19, בסיכומו של פסק דינה הנ"ל, בשם כלל חברי וחברות ההרכב, לאמור:

"סיכומם של דברים – לא מצאנו כי קיימת עילה משפטית למנוע את הטלת הרכבת הממשלה על חה"כ נתניהו מתוקף סעיף 10 לחוק היסוד. **בתוך כך** רשמנו לפנינו את הודעת היועץ המשפטי לממשלה (סעיפים 159-160 לכתב התשובה מטעמו) לפיה כהונתו של חה"כ נתניהו כראש ממשלה תהיה כפופה להסדר ניגוד עניינים שייערך עמו אשר יקבע "מגבלות בקשר למילוי תפקידו בעניינים הנוגעים למערכת אכיפת החוק". בא כוחו של חה"כ נתניהו אישר את הדברים בטיעוניו הכתובים (סעיף 99 לכתב התשובה מטעמו) ובאי כוח הצדדים הנ"ל שבו והצהירו על כך גם במסגרת השלמת הטיעון בעל פה בפנינו (עמ' 11 ו-22 לפרוטוקול הדיון מיום 3.5.2020)."

(ההדגשות לא במקור - הח"מ).

נוסיף ונדגיש את שהוסיפה כב' הנשיאה חיות בהמשך פסקה זו, לאמור:

"המסקנה המשפטית שאליה הגענו אין בה כדי להמעיט מחומרת האישומים התלויים והעומדים נגד חה"כ נתניהו בעבירות על טוהר המידות, ומהקושי הנגזר מכהונה של ראש ממשלה הנאשם בפלילים. אולם תוצאה זו היא פועל יוצא של הדין...".

3. עניינו הרואות כי **בית משפט נכבד זה קבע במפורש כי כהונתו של המשיב 2 כראש ממשלה תהיה כפופה להסדר ניגוד העניינים שיערוך עבורו המשיב 1**, אשר בו ייקבעו המגבלות החלות על המשיב 2 בקשר למילוי תפקידו בעניינים הנוגעים למערכת אכיפת החוק.
4. והנה כעת, משנדרש המשיב 2 לקיים את התחייבותו המפורשת, אשר ניתנה על ידו הן בכתב והן בעל פה בפני הרכב מורחב של 11 שופטים ושופטות של בית משפט נכבד זה וקיבלה תוקף של פסק דין, להכפפת כהונתו להסדר ניגוד העניינים שיערוך עבורו המשיב 1, טוען המשיב 2 טענה, **אשר נמנע מלטעון בפני הרכב המורחב של השופטים**, לפיה המשיב 1 אינו מוסמך לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים ולפיכך מסרב המשיב 2 בתוקף להכפיף עצמו להוראות חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה למניעת ניגוד העניינים.
- המשיב 2 מודיע במפורש ובכתובים כי הוא אינו מכיר בסמכות המשיב 1 להורות לו דבר בעניין זה**. כך בהודעתו ליועץ המשפטי לממשלה מיום 19.7.20 "מודיע" המשיב 2 כי ההגבלות "דינן בטלות והן אינן מחייבות את ראש הממשלה", כלשונו, ובמכתבו מיום 13.8.20 מצהיר המשיב 2: "אני דוחה את טיוטת הסכם ניגוד העניינים שהצעת בהיותה בלתי סבירה, נעדרת סמכות, ונגועה בניגוד עניינים אינהרנטים...". (הכל כפי שיפורט בהרחבה בהמשך).
5. כלומר, בעודו מכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל, ומשהועברה לידי טיוטת חוות דעתו של המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים כמתחייב, בוחר המשיב 2 לעשות דין לעצמו ולפעול בניגוד מוחלט לפסק דינו של בית משפט נכבד זה, אשר ניתן בהרכבו המורחב, בהסתמך, בין היתר, על התחייבותו של המשיב 2 עצמו בעניין זה.
- בתוך כך טוען המשיב 2 טענות חסרות כל יסוד עובדתי ו/או משפטי, אותן נמנע באופן מוחלט מלהשמיע טרם מתן פסק הדין בעתירות, התוקפות את עצם סמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים וכן את הבסיס הנורמטיבי לקביעת הנחיות היועץ המשפטי לממשלה.
6. כתוצאה מסירובו של המשיב 2 להכפיף עצמו להסדר ניגוד העניינים המחייב שערך עבורו המשיב 1, מצויים אזרחיות מדינת ישראל במצב בו למרות חלוף למעלה מ-95 ימים מיום השבעתו לתפקיד ראש הממשלה, ממשיך המשיב 2 לפעול בכל יום, בתפקידו השלטוני, תוך כדי הימצאותו במצב של ניגוד עניינים חמור, בין האינטרסים האישיים כבדי המשקל הנובעים מהיותו נאשם בפלילים בעבירות חמורות שיש עמן קלון לבין האינטרס הציבורי המחייב שמירה והגנה על שלטון החוק ובכלל זה הקפדה על ניהול מערכת אכיפת החוק והמשפט ללא רבב וללא שקילת שיקולים זרים.
7. נדגיש כי ככלל מן הראוי שחתימת הסדר ניגוד העניינים תיעשה **טרם כניסתו** של נבחר הציבור לתפקיד, כאמור בהוראת סעיף 10 להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1555 בנושא "עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים בשירות הציבורי" הקובעת:

”מן הראוי שמינוי המועמד לתפקיד, חתימת חוזה העסקה עימו או כניסתו לתפקיד בפועל, ייעשו רק לאחר שהיועץ המשפטי של הגוף הנוגע בדבר בדק את שאלת ניגוד העניינים ולאחר שהמועמד חתם על הסדר מתאים למניעת ניגוד עניינים, ככל שהוא נדרש לכך”.

(ההדגשה במקור - הח"מ).

8. דומה כי אין צורך להכביר מילים אודות הנזקים כבדי המשקל הנגרמים לאינטרס הציבורי במצב הקשה בו נתונים אזרחיות המדינה, כאשר העומד בראש הרשות המבצעת, האדם האוחז בסמכויות העוצמתיות והחשובות ביותר במדינת ישראל, מצוי בניגוד עניינים בין תפקידו הציבורי לבין האינטרסים האישיים שלו כנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון, ערב פתיחת הליך ההוכחות במשפטו הפלילי. נזקים אלו ניכרים היטב ואף מכתיבים את אורחות חיי אזרחיות המדינה מדי יום ביומו, עובדות עליהן יורחב בהמשך. לאור מצב דברים חמור זה, אליו נקלעו אזרחיות המדינה ובכללם העותרים והעותרות, מתבקשת התערבותו הדחופה של בית משפט נכבד זה ועל כן מוגשת העתירה.

הצדדים לעתירה

9. העותרות והעותרים הינם אזרחי המדינה הנמנים על קהיליית ההייטק, האקדמיה, החינוך והביטחון. אזרחים אלו אינם נוהגים להתערב ולעסוק בתחומי הפוליטיקה והמשפט הציבורי בישראל כדבר שבשגרה. עם זאת, באופן חריג ויוצא דופן, בשל העובדה שבראש ממשלת ישראל מכהן נאשם בפלילים בעבירות חמורות שיש עמן קלון, פועלים העותרים מזה מספר חודשים ככל יכולתם נגד מצב דברים זה.

מרבית העותרים בעתירה זו נמנים על העותרים אשר הגישו את העתירה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי בבקשה כי תיקבע נורמה שיפוטית האוסרת על חבר כנסת שהוגש נגדו כתב אישום חמור בעבירות פליליות שיש עמן קלון, הכולל עבירות שוחד, מרמה והפרת אמונים, מלקבל את תפקיד ראש ממשלת ישראל. העותרות והעותרים מבקשים לפעול לטובת הציבור בישראל, לצורך ההגנה והשמירה על זכויותיו במשטר דמוקרטי ובכדי למנוע בכל דרך חוקית פגיעה במערכת אכיפת החוק והמשפט המהווה פגיעה קשה בעקרון שלטון החוק בישראל.

10. המשיב מס' 1 הוא היועץ המשפטי לממשלה, העומד בראש המערכת המשפטית ברשות המבצעת. תפקידו להגן על האינטרס הציבורי בשמירת שלטון החוק והוא מייעץ ומנחה את הגורמים ברשות המבצעת בכל הנוגע לפרשנות הדין. בתוך כך ומכח החלטת הממשלה

בכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136), תפקידו להנחות ולתת חוות דעת לשרים וסגני שרים בכל הנוגע למניעת ניגוד עניינים בשירות הציבורי.

11. המשיב מס' 2, מר בנימין נתניהו, עומד בראש מפלגת הליכוד ומכהן בתפקיד ראש הממשלה. ביום 21.11.19 הגיש היועץ המשפטי לממשלה נגד המשיב 2 כתב אישום חמור בעבירות שוחד, מרמה והפרת אמונים בשלוש פרשות שונות בתחום השחיתות השלטונית, אשר על פי הראיות המנהליות בוצעו, לכאורה, בעת שכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל.

12. המשיב 3 הינו שר הביטחון וראש הממשלה החלופי, אשר חתם בשם סיעת כחול-לבן בכנסת ה-23 על הסכם קואליציוני עם המשיב 2 וסיעת הליכוד בכנסת ה-23, אשר בסעיף ד' קובע כי יוקם צוות בראשות נציג מכל גוש ובו נציג אחד מכל סיעה השותפה לממשלה, אשר יגבש כללים לביצוע מינויים בכירים בשירות הציבורי הטעונים אישור ממשלה.

13. המשיב 4 הינו השר לביטחון פנים המזוהה כ"בעל זיקה" למשיב 2, על פי הגדרת המונח בסעיף 13א(ג) לחוק-יסוד: הממשלה.

התשתית העובדתית

14. ביום 9.7.20 הועברה לידי באי-כוח המשיב 2, טיוטת מכתבו של המשיב 1 וכן טיוטת חוות הדעת למניעת ניגוד עניינים מטעם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי), עו"ד דינה זילבר, ובהן התייחסותם המפורטת למצבי ניגוד העניינים העשויים להתעורר במסגרת כהונתו של המשיב 2, הנאשם בעבירות חמורות של שחיתות שלטונית שיש עמן קלון, לרבות העבירה החמורה ביותר, היא עבירת השוחד, בתפקיד ראש ממשלת ישראל.
(טיוטות אלו טרם פורסמו ברבים ועל כן הן אינן מצורפות בזאת).

15. במסגרת העברת הטיוטות למשיב 2, התבקשה התייחסותו של המשיב 2 לדברים בתוך 10 ימים וכן הובהר לו מפורשות כי "עד לקבלת החלטה אחרת, יש לראות את האמור בטיטות חוות הדעת כהנחיה משפטית מחייבת". (על כך ידוע לעותרים מתגובת המשיב 1 מיום 23.7.20 לתשובת המשיב 2 מיום 19.7.20 ביחס לטיטות אלו, הכל כפי שיפורט להלן).

16. ביום 19.7.20 השיב המשיב 2 לפניית המשיב 1, באמצעות בא כוחו עו"ד יוסי כהן. תשובה זו פותחת בכותרת "ניגוד העניינים בו מצוי היועץ המשפטי לממשלה" וכל כולה רוויה בהטחת האשמות שווא מופרכות כלפי היועץ המשפטי לממשלה ובטענות חמורות נוספות כלפיו, הנעדרות כל בסיס עובדתי ומשפטי, אשר כל מטרתן לכפור **בעצם סמכותו** של היועץ המשפטי לממשלה לקבוע עבור המשיב 2 הסדר ניגוד עניינים. לצד טענות מופרכות

וחמורות אלו העלה המשיב 2 טענות נוספות נגד קביעות ואיסורים ספציפיים שונים שהועלו בטיוטת הסדר ניגוד העניינים ובחוות דעתה של עו"ד דינה זילבר.

במכתב זה הצהיר המשיב 2 כי ההגבלות שפורטו בטיוטת חוות הדעת "דין בטלות והן אינן מחייבות את ראש הממשלה", כאמור בסעיף 4 לעיל.

• תשובת המשיב 2 לטיוטת הסדר ניגוד העניינים מיום 19.7.20 מצ"ב ומסומנת כנספח א' לעתירה.

17. בפתח תשובתו, "מודיע" המשיב 2 למשיב 1 כי מתחייבת המסקנה לפיה "אין זה ראוי ואין זה הולם כי היועץ המשפטי לממשלה או מי מהפרקליטים הכפופים לו יהא מעורב בגיבוש הסדר ניגוד העניינים שיחול על ראש הממשלה". (ראה סעיף 1 לתשובה). וכך טוען הנאשם, המשיב 2, בתשובתו: "אתה והפרקליטים הכפופים לך הגשתם בחופזה כתב אישום פגום כנגד ראש הממשלה. די בכך כדי להעמידך במצב לעומתי בדרגת חומרה מן הגבוהות בנמצא, ביחס לטיוטת חוות הדעת". (ראה סעיף 2 לתשובה).

18. נדגיש כי עצם כפירתו של המשיב 2 בסמכות היועץ המשפטי לממשלה לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים עומדת בניגוד מוחלט להוראות הדין והפסיקה, לפיהן כל עוד לא הורה בית המשפט אחרת, הוראותיו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה מחייבות לכל דבר ועניין. (על כך יורחב להלן במסגרת הטיעון המשפטי). יתר על כן, תגובתו הבוטה של המשיב 2, אשר עומד בראש הרשות המבצעת וככזה מחובתו לכבד את רשויות השלטון ובכלל זה בראש ובראשונה את רשויות האכיפה והמשפט של מדינת ישראל, עומדת בסתירה מהותית לעקרון שלטון החוק והיא כשלעצמה נגועה בניגוד עניינים בוטה וזועק לשמיים ומהווה הפרה בוטה של הוראות הדין ושל כללי המשפט המנהלי הישראלי.

19. אולם החומרה הרבה ביותר בהתנהלות המשיב 2 הינה בכך **שעצם הטלת הדופי והכפירה במשיב 1 ביושרו, ביושרתו ובסמכותו להורות ולקבוע הסדר ניגוד עניינים מחייב עבור המשיב 2 הינה בגדר הפרה חז משמעית, בוטה וחסרת תקדים של כל התחייבויותיו והצהרותיו של המשיב 2 עצמו, כפי שניתנו על ידו באופן מפורש וללא כל סייג בפני הרכב מורחב של 11 שופטי בית משפט נכבד זה, במסגרת ההליך שהתנהל בעתירת העותרים דנן, בבג"ץ ד"ר ארנה ברי הנ"ל, לפני כחודשיים ימים בלבד, עת עשה כל שביכולתו (לרבות באמצעות מצגים שקריים והתחייבויות שלא הייתה לו כל כוונה לעמוד בהן), במטרה להטעות באופן מגמתי ומכוון ולסובב בכחש את ההרכב הנכבד של 11 שופטי ושופטות בית משפט נכבד זה, בכדי שיקבלו את ההחלטה השיפוטית מרחיקת הלכת בקנה מידה היסטורי בתוצאותיה ובהשלכותיה וישתכנעו וייעתרו לרצונו האישי של הנאשם, להתיר לו לכהן בתפקיד הרם ביותר במדינת ישראל - ראש הרשות המבצעת, תוך שבמקביל הוא עומד לדין כנאשם בפלילים בעבירות החמורות ביותר בתחום השחיתות השלטונית שיש עמן**

קלון. לפיכך מושתק המשיב 2 בהשתק שיפוטי מלטעון כעת נגד סמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר למניעת ניגוד עניינים.

20. במילים אחרות, אחד מאבני היסוד המרכזיים שהובילו לפסק הדין הדרמטי שניתן בעתירה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, נשען ונסמך על ההטעייה המכוונת ועל המצגים השקריים של המשיב 2, שהוצגו בחוסר תום לב מוחלט כלפי כלל שופטי ושופטות בית המשפט העליון בהרכב המורחב שדן בעתירה וכן כלפי כלל ציבור אזרחי ואזרחיות מדינת ישראל, לפיהם המשיב 2 מכיר בסמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים וכי הוא מתחייב לקיים את ההסדר שייערך עבורו ככתבו וכלשונו, כמתחייב על פי דין.

21. התחייבותו המפורשת של המשיב 2 בעניין זה ניתנה, בין היתר, בסעיף 99 לכתב התשובה שנשלח מטעמו בעתירה הנ"ל, לאמור:

"...כידוע, הסדרי ניגודי עניינים נעשים חדשות לבקרים כלפי בעלי תפקידים שונים בשירות הציבורי, ובכלל זה ביחס למשיב עצמו. למעלה מן הצורך יובהר, כי ככל שיתעורר חשש לניגוד עניינים ספציפי ביחס למשפטו של המשיב, הרי שהוא יפעל בהתאם להסדר ניגוד עניינים, כפי שפעל עד היום".

עינינו הרואות - התחייבות מפורשת לפעול בהתאם להסדר ניגוד עניינים הנעשה, כלשונו, "חדשות לבקרים כלפי בעלי תפקידים שונים בשירות הציבורי" (קרי, על ידי היועץ המשפטי לממשלה) ואף מילה או דופי לכל אורכו של המסמך המונה מאות סעיפים, בנוגע לעצם סמכותו של היועץ המשפטי לממשלה לקבוע עבורו ולהורות לו לפעול בהתאם להסדר ניגוד עניינים כאמור (וכלשונו: "כפי שפעל עד היום").

22. כך גם במסגרת השלמת הטיעונים בעל פה שהשמיע ב"כ המשיב 2 במהלך הדיון שהתקיים בעתירה הנ"ל ביום 2.5.20, שב בא כוחו והצהיר פעם נוספת שהמשיב 2 יפעל בהתאם להסדר ניגוד עניינים. כך, באופן קטגורי, ללא כל כחל וסרק וללא השמעת כל טענה או הטלת כל דופי נגד עצם סמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים.

23. להשלמת התמונה נציין כי ביום 13.5.20 עתרה התנועה למען איכות השלטון לבית משפט נכבד זה (בג"ץ 3056/20 הנ"ל) בבקשה לחייב את חתימתו של נתניהו על הסדר ניגוד העניינים קודם להליך הבעת האמון בממשלה ה-35. כמו כן התבקש בעתירה זו צו ביניים האוסר על הכנסת לקיים את הצבעת האמון בממשלה קודם שיוצג בפניה הסדר ניגוד העניינים החתום.

24. כב' הש' פוגלמן דחה את הבקשה למתן צו ביניים בעתירה זו ובהמשך קבע כי העתירה תיקבע לדיון במהלך חודש ספטמבר 2020. בית המשפט הנכבד מתבקש לצרף את הדיון בעתירה דנן לעתירה בבג"ץ 3056/20 הנ"ל, ככל שימצא זאת נכון ומועיל בנסיבות העניין.

25. במסגרת תגובת המשיב 2 שהוגשה בעתירה בבג"ץ 3056/20 הנ"ל, ביקש המשיב 2 לדחות את העתירה על הסף בטענת היותה מוקדמת ותיאורטית. המשיב 2 לא כפר בעצם סמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים, אלא להיפך. שם טען כי ההליכים לעריכת ההסדר שיחול עליו בתקופת כהונתו החלו זה מכבר והם מצויים בבחינה אצל הגורמים המקצועיים הרלוונטיים. בתוך כך אף הזכיר המשיב 2 עצמו את ההסכמה שניתנה על ידו בפני בית משפט נכבד זה במסגרת העתירה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי הנ"ל, בה הבהיר כי יפעל כפי שנוהגים נבחר ציבור בדרך כלל וכי ייערך הסדר ניגוד העניינים כמקובל בבוא העת. (ראו סעיפים 17-20 לתגובת המשיב 2 בבג"ץ 3056/20 הנ"ל).

26. כאן המקום לציין כי על אף שטרם פורסמה טיוטת חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים בנוגע למשיב 2, הרי שבסעיף 4 לתגובתו המקדמית של המשיב 1 לעתירה בבג"ץ 3056/20 הנ"ל מפרט המשיב 1 את הנושאים אליהם מתייחסת חוות דעתו למניעת ניגוד העניינים, לאמור:

"טיוטת חוות הדעת מתייחסת לניגוד העניינים המתעורר בהיבטים הנוגעים למינויים במשטרת ישראל ובתפקידי מערכת אכיפת החוק במשרד המשפטים; בהיבטים הנוגעים למעמדם, למילוי תפקידם ולתקציבם של היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות המדינה, ואף החקירות והמודיעין במשטרה, וכן גורמים אחרים במשרד המשפטים בהקשר של מניעת שחיתות וטוהר המידות; בעניינים הנוגעים לוועדה לבחירת שופטים; בהחלטות הנוגעות לעדים ונאשמים במשפט; בחקיקה הנוגעת לעבירות טוהר המידות או למשפט; ובהחלטות בתחום התקשורת שיש להן זיקה למשפט."

27. ביום 23.7.20, במענה לתשובתו של המשיב 2 לטיוטת הסדר ניגוד העניינים, הודיע המשיב 1 למשיב 2, באמצעות עוזרו הבכיר עו"ד ד"ר גיל לימון, כי לא נמצאה כל עילה המונעת מהמשיב 1 מלטפל בהסדר למניעת ניגוד העניינים של המשיב 2 וכן כי לא נראה שיש בטענות שהובאו במכתבו של המשיב 2 כדי לשנות מנוסח טיוטת חוות הדעת.

לאור זאת קבע המשיב 1 בהודעתו לאמור:

"במצב הדברים הנוכחי ובהעדר קביעה שיפוטית המורה אחרת, יש לראות בטיטת חוות הדעת שהועברה מטעמו של היועץ המשפטי לממשלה מחייבת, על כל המשתמע מכך."

- הודעת המשיב 1 מיום 23.7.20 מצ"ב ומסומנת כנספח ב' לעתירה.

28. לכאורה, לאור הדין המחייב את רשויות השלטון בקיום הוראות היועץ המשפטי לממשלה כל עוד לא קבע בית משפט אחרת, די היה בדברים אלה כדי לייצר את הוודאות המשפטית לפיה המשיב 2 פועל וימשיך לפעול בתפקידו כראש ממשלה בהתאם להוראות טיוטת חוות הדעת שהועברה מטעם המשיב 1.

אלא שבשל "הודעתו" של המשיב 2 למשיב 1 מיום 13.8.20 (עליה יפורט בהרחבה בסעיף 43 להלן), לפיה הוא דוחה מכל וכל את טיוטת חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים בעניינו ו"מודיע" ליועץ המשפטי לממשלה כי חוות דעתו "אינה מחייבת, נעדרת סמכות ונוגדת בעליל את הכללים" ולפיכך **אין הוא מתכוון לקיים את הוראות המשיב 1 בחוות דעתו**, מצאו העותרים לנכון לבקש מבית משפט נכבד זה את הסעד השני המבוקש בעתירה.

29. עוד יבהירו העותרים בעניין זה כי ככל שישתברר כי המשיב 2 אינו מקיים את ההוראות המחייבות אותו על פי דין, מכח חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים, כלשונו וככתבן או אינו מקיים צו שיפוטי ככל שיינתן, כמבוקש בעניין זה, יפעלו העותרים להוספת סעד נוסף לעתירה, אשר יורה על אי כשירותו של המשיב 2 מלכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל וכן על נבצרותו הזמנית להמשיך ולשמש בתפקיד ראש ממשלת ישראל, בהתאם להוראות סעיף 16(ב) לחוק-יסוד: הממשלה.

30. ויובהר - במציאות נורמטיבית תקינה, בה לא היה ראש הרשות המבצעת חולק על **עצם סמכותו של היועץ המשפטי לממשלה** לערוך עבורו הסדר ניגוד עניינים והיה מכיר בחובתו על פי דין לקיים את הוראותיו של הסדר זה, ברי כי לא הייתה נדרשת הגשתה של עתירה זו.

אלא שלא כך הם פני הדברים בענייננו. במקרה שלפנינו "הודיע" המשיב 2 למשיב 1 כי "ראש הממשלה יפעל בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותו כדי למנוע את הפיכת הטיוטה להסדר מחייב, ובכלל זה פנייה לערכאות ולמוסדות המתאימים" (ראו בסעיף 52 להודעתו מיום 23.7.20, המצ"ב וסומן כנספח ב' לעתירה).

עניינו הרואות, אם כן, כי המשיב 2 בחר לעשות דין לעצמו והוא מודיע כי אינו פועל ולא יפעל על פי הוראות הסדר ניגוד העניינים עליו הורה לו היועץ המשפטי לממשלה ובתוך כך אינו פונה "לערכאות" כפי שצוין, אלא ממשיך לפעול בתפקידו הציבורי, תוך הימצאותו בניגוד עניינים חמור, תוך הפרה מוחלטת של הוראות חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים, אותו מחויב על פי דין לקיים ככתבו וכלשונו ותוך שהוא מושך זמן יקר וממשיך "להתדיין" מול המשיב 1 בקשר לחוות דעתו בעניין ניגוד העניינים מבלי לקיימה. כל זאת בימים בהם הוא עוסק ומקדיש זמן יקר לניהול משא ומתן ארוך ומתמשך עם שותפיו הקואליציוניים בקשר לאיוש הצוות אשר מתפקידו לגבש את הכללים לביצועם של מינויים בכירים בתחום מערכת אכיפת החוק והמשפט, כמתחייב מהוראת סעיף 3ד' להסכם הקואליציוני.

בנסיבות אלו לא נותר לעותרים אלא לפנות לבית משפט נכבד זה בבקשה למתן הצו השיפוטי שיחייב את המשיב 2 לפעול בהתאם להוראות המשיב 1, כמפורט בחוות הדעת למניעת ניגוד העניינים שערך המשיב 1, כאמור.

31. העותרים סבורים כי לצורך הקפדה על קיום הוראות טיוטת חוות דעתו של המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים, ולשם יכולת הפיקוח והבקרה של בית המשפט הנכבד, כמו גם יכולתו של הציבור הרחב בישראל לעקוב אחר קיום הוראות חוות דעתו זו על ידי המשיב 2, מחייב האינטרס הציבורי כי טיוטת מכתב המשיב 1 בעניין ניגוד העניינים וחוות הדעת של עוה"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, אשר ביום 23.7.20 הודיע המשיב 1 למשיב 2 כי היא המחייבת אותו על כל המשתמע מכך, יפורסמו ברבים לאלתר. המדובר בכללי ההתנהלות המחייבים את ראש הממשלה נוכח קיומו של כתב האישום החמור שהוגש נגדו והנגזר מהעניינים הכלולים בו. על כן אין כל הצדקה עניינית שלא לתת פומבי להוראות מחייבות אלו ללא כל דיחוי נוסף. המדובר באינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה עליו מתחייב להגן, מכח עקרון השקיפות, מכח הצורך בחיזוק יכולת הפיקוח וההרתעה המתקיימים מקום בו מפורסמים ההסדרים למניעת ניגוד עניינים לידי כלל הציבור, מכח עקרון שלטון החוק, מכח הצורך בשמירה על אמון הציבור ברשויות השלטון ובטוהר המידות בשירות הציבורי, ומכח העובדה שמדובר בבעל התפקיד הבכיר ביותר בשירות הציבורי, אשר בגינו קיים עניין ציבורי רב בחשיפת חוות דעת זו.

32. לאור כל האמור ולשם מיצוי כל ההליכים המשפטיים הדרושים בטרם הגשת העתירה, פנתה ב"כ העותרים ביום 28.7.20 למשיב 1 בבקשה כי יורה על קביעת מועד סופי (דד לייך) לסיום ההתדיינות שלו עם המשיב 2 בכל הנוגע לחתימתה הסופית של חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים, המחייבת לשם המשך כהונת המשיב 2 בתפקידו כראש ממשלת ישראל.

קביעת מועד סופי בעניין זה התחייב גם בשל משך הזמן הארוך בו מתנהל המשיב 2 בתפקידו הרם ללא כל הסדר למניעת מצבי ניגוד העניינים בהם הוא פועל כל העת וכן בשים לב לסוגיית המינויים הבכירים בשירות הציבורי אשר מועד ביצועם מתחייב על פי דין בתוך לא יאוחר מ-100 ימים מיום כינון הממשלה ה-35, היינו עד לא יאוחר מיום 27.8.20.

• **מכתב ב"כ העותרים למשיב 1 מיום 28.7.20 מצ"ב ומסומנת כנספח ג' לעתירה.**

33. הדרישה לקביעת "דד לייך" לסיום התדיינותו של המשיב 1 עם המשיב 2 בנושא התבקשה גם לאור אמירתו הבוטה והמפורשת של המשיב 2 בסעיף 52 למכתבו, במסגרתה כאמור "הודיע" ליועץ המשפטי לממשלה את הדברים הבאים:

"...ראש הממשלה יפעל בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותו כדי למנוע את הפיכת הטייטה להסדר מחייב, ובכלל זה פנייה לערכאות ולמוסדות המתאימים".

34. העותרים יטענו כי האינטרס הציבורי מחייב כי בראש הרשות המבצעת יעמוד אדם אשר יקיים, ללא דופי וללא כל כחל וסרק, את הוראותיו של היועץ המשפטי לממשלה בכל הקשור לשמירת שלטון החוק בכלל ובכלל הנוגע למניעת עיסוקיו של המשיב 2 בתחומים ובנושאים בהם הוא מצוי בניגוד עניינים בפרט.

כל יום נוסף בו ממשיך המשיב 2 להפר ולבזות את החלטתו של בית המשפט העליון בעניין עמידתו בהסדר ניגוד העניינים שערך עבורו המשיב 1, מביא להחמרה הולכת וגוברת ולפגיעה קשה בשלטון החוק וביכולתן של רשויות השלטון, בדגש על רשויות האכיפה והמשפט, למלא את תפקידיהן נאמנה לטובת ציבור אזרחיות המדינה.

המצב הקיים, במסגרתו ממשיך המשיב 2 להתכתש עם המשיב 1, תוך שהוא מכפיש את היועץ המשפטי לממשלה ללא כל רסן, וממשיך ומתנגד לקיום הוראות חוות הדעת למניעת ניגוד העניינים שערך עבורו הגורם האמון על שלטון החוק במדינה, אשר הוראותיו הן המשקפות את הוראות הדין, **מאפשר ומסייע לנאשם בפלילים למשוך זמן יקר מפז, ובתוך כך לקדם את מטרותיו בהתאם לאינטרסים האישיים שלו במשפטו הפלילי, לרבות פעולותיו למינוי גורמים בכירים בתחום אכיפת החוק והמשפט, לרבות מינוי מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט/ת המדינה ומשנים ליועץ המשפטי לממשלה באין מפריע, ובתוך כך להמשיך ולעמוד בראש הרשות המבצעת ולשלוט בכל תחומי ניהול המדינה, ללא עמידה בדרישות המחייבות אותו מכח חוות הדעת למניעת ניגוד עניינים שערך המשיב 1, דבר הנוגד לחלוטין את האינטרס הציבורי.**

35. עוד הוסיפו העותרים במכתבם למשיב 1 וציינו כי הצורך בתחמת הסדר ניגוד העניינים הסופי למשיב 2 בזמן מוגדר, קצוב ומיידי "מקבל משנה חשיבות בימים דרמטיים אלו, כאשר לנאשם יש אינטרס עצום לעסוק ולשלוט, הן במישרין והן בעקיפין באמצעות עושי דברו, על אופן התנהלותה של משטרת ישראל ביחס למחאות הציבוריות העוצמתיות ורחבות ההיקף המתקיימות נגדו בכל רחבי הארץ בכלל ובמעונותיו בפרט".

36. נזכיר כי בית משפט נכבד זה בהרכב רחב של 11 השופטים הביע במהלך הדיון בעתירה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, מורת רוח רבה נוכח משך הזמן שנקבע בהסכם הקואליציוני להקפאתם של המינויים הבכירים בשירות המדינה. בפסק דינה של הנשיאה חיות הודגשה הודעת הסיעות לפיה "בהסכמה ניתן יהיה להביא מינויים לאישור הממשלה עוד קודם לכן" וכן צוינה תגובת היועץ המשפטי לממשלה להודעת העדכון מטעם הסיעות, לפיה יש לקרוא את ההבהרה בנוגע ל-100 הימים כך שגם "תקופת 100 הימים כפופה, כמובן, לכללי המשפט המנהלי, לרבות בעניין הצורך בהפעלת סמכות המינוי במהירות הראויה בנסיבות העניין ובכלל זאת בשים לב לאופי המשורה שבה מדובר (סעיף 5 לתגובת היועץ המשפטי לממשלה מיום 5.5.2020)". (ראו פסקה 26 לפסק דינה של הנשיאה חיות בעתירה הנ"ל).

37. בהתאם לכך, **מתחייב כי לכל המאוחר יחול מועד סיום הקפאת המינויים הבכירים בשירות הציבורי במועדו הנקוב, היינו לא יאוחר מיום 27.8.20 וכי ברוח אמירות השופטים ופסיקתם בעתירה הנ"ל, נדרש להבטיח כי לא תותר כל דחייה נוספת בעניין זה, זאת כמבוקש בסעד הראשון לעתירה.**

38. לאור האמור ובהתייחס לסוגיית מינוי מפכ"ל למשטרת ישראל, הרי שבשל משפטו הפלילי של המשיב 2 וכן בשל המחאות הציבוריות המתנהלות מזה שבועות ארוכים בצורה עוצמתית בכל רחבי הארץ כנגד כהונתו של המשיב 2 בתפקיד ראש ממשלה, אין להתעלם מהאינטרס האישי כבד המשקל של המשיב 2 בהשפעה ובקביעת זהות הנבחרים/ות לתפקידים בכירים אלו, ובדגש על האינטרס האישי בקביעת זהות מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט המדינה ומשנים ליועץ המשפטי לממשלה.

לאור זאת, **מתחייב לחייב את המשיב 2 להכפיף עצמו ולקיים לאלתר את כל הוראות חוות דעת המשיב 1 בעניין ניגוד העניינים**, שכן כפי שעולה מהודעת המשיב 1 מיום 23.7.20, (נספח ב' לעתירה) שנשלחה למשיב 2 בתגובה לתשובתו מיום 19.7.20 (נספח א' לעתירה), הסדר ניגוד העניינים המחייב את המשיב 2 כולל את חובת המשיב 2 להימנע מהשפעה על דיונים הנוגעים לתחומי פעילות בהם מנוע המשיב 2 מלטפל, **גם בעקיפין**, למשל באמצעות "העברת מסרים באופן לא פורמאלי או באמצעות גורמים מטעמו וכן הלאה", כפי שקובע מפורשות המשיב 1 בהודעתו (ראה שם בעמוד 5 בסעיף 8 להודעת המשיב 1 הנ"ל).

39. במכתב העותרים למשיב 1 מיום 28.7.20 התבקש המשיב 1 לקבוע בהקדם האפשרי מועד סופי לסיום ההתדיינות עם המשיב 2, לאחר קבלת הערותיו והשגותיו הנוספות ביחס להסדר שגובש, כמוצע על ידו בסיפת עמ' 5 למכתבו מיום 23.7.20, **באופן שהנוסח הסופי של הסדר ניגוד העניינים למשיב 2 יכנס לתוקפו לא יאוחר מיום 4.8.20.**

40. ביום 30.7.20 נמסר מלשכת היועץ המשפטי לממשלה לב"כ העותרים, עו"ד הולץ לכנר, כי מכתבה התקבל והועבר לטיפול של עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט מינהלי-ציבורי).

• המכתב מיום 30.7.20 מצ"ב ומסומן **כנספת ד'** לעתירה.

ביום 2.8.20, במענה לפנייה קודמת של העותרים אשר נשלחה לצורך בירור הפרטים בנוגע להסדר ניגוד העניינים של המשיב 1, עוד בטרם נודעו פרטים אלו באמצעות התקשורת, נמסר מטעם עו"ד עסיס ממחלקת ייעוץ וחקיקה (ציבורי-מנהלי) כי פניית העותרים מיום 28.7.20 "תיענה בהקדם האפשרי".

• המכתב מיום 2.8.20 מצ"ב ומסומן **כנספת ה'** לעתירה.

41. לשם מיצוי מלא וסופי של ההליכים בטרם הגשת העתירה, שבה ב"כ העותרים ופנתה למשיב 1 ביום 11.8.20 בהתראה אחרונה בטרם נקיטה בהליכים. במכתב זה צוינו פעם נוספת בקשות העותרים הן לקביעת מועד סופי לסיום ההתדיינות עם המשיב 2 ודרישה להורות על נבצרותו הזמנית של המשיב 2 במידה ויעמוד בסירובו לקיים את הוראות חוות הדעת הסופית של המשיב 1 למניעת ניגוד עניינים והן פרסומה ברבים של חוות דעתו הסופית של המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים. בפנייה זו הודגשה הדחיפות העצומה הגלומה בדבר והובהר כי הינו בגדר מיצוי אחרון של ההליכים בטרם פנייה לערכאות.

- **מכתב ב"כ העותרים למשיב 1 מיום 11.8.20 מצ"ב ומסומנת כנספח ו' לעתירה.**

42. ביום 13.8.20 התקבלה תשובת המשיב 1 למכתב ב"כ העותרים. במכתב זה הבהיר המשיב 1 בסעיף 3 את הדברים הבאים:

"ככל שלא תתקבל כל פניה נוספת מצדם [של ב"כ המשיב 2 - הח"מ] בעניין טיוטת חוות הדעת, עד ליום 16.8.20 (מעבר למכתבם מיום 19.7.20, שכבר נענה ע"י הח"מ), תועבר לידיהם חוות דעת סופית חתומה ע"י היועץ המשפטי לממשלה, בהתאם לנוסחה של טיוטת חוות הדעת".

- **מכתב המשיב 1 מיום 13.8.20 מצ"ב ומסומן כנספח ז' לעתירה.**

43. בו ביום השיב המשיב 2 למשיב 1 בנוגע לטיוטת הסדר ניגוד העניינים שנערך למשיב 2. בתשובתו, שב המשיב 2 ודחה מכל וכל את טיוטת חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים בעניינו ו"הודיע" ליועץ המשפטי לממשלה כי חוות דעתו "אינה מחייבת, נעדרת סמכות ונוגדת בעליל את הכללים" ומשכך **הודיע המשיב 2 כי אין הוא מתכוון לקיים את הוראות המשיב 1 בחוות דעתו**. (ראו בסעיף 16 למכתבו).

במכתבו מיום 13.8.20 הוסיף המשיב 2 והצהיר:

"אני דוחה את טיוטת הסכם ניגוד העניינים שהצעת בהיותה בלתי סבירה, נעדרת סמכות, ונגועה בניגוד עניינים אינהרנטי...".

המשיב 2 הוסיף כי יפעל על פי סעיף 7(א) לכללי ניגוד העניינים, עליהם הודיעה הממשלה בכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136), במובן זה שימסור הודעה למבקר המדינה במקרה שיש לו **עניין אישי בפעולה או בהחלטה** עקב כתב האישום. המשיב 2 התעלם לחלוטין במכתבו מן ההבדל שבין קיומו של ניגוד עניינים **בפועל**, בו עוסק סעיף 7(א) לכללים, לבין קיומו של **מצב** ניגוד עניינים, בו עוסק סעיף 7(ב)

לכללים, אשר רק בהתייחס אליו עוסקת חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה נשוא עתירה זז.

זו הטעות המשפטית הבסיסית העומדת ביסוד טיעונו של המשיב 2.

כפועל יוצא מטעות זו, כופר המשיב 2 במכתבו בעצם סמכותו של המשיב 1 להורות לו דבר מה נוסף מעבר להוראת סעיף 7(א) לכללים, ובתוך כך כופר הוא בתוקפן המשפטי של הנחיות היועץ המשפטי לממשלה ובכלל זה הנחייה מס' 1.1555 בכל הנוגע לעריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים בשירות הציבורי, הנחייה המתבססת על עקרון איסור הימצאותו של עובד הציבור במצב של חשש לניגוד עניינים בעבודתו הציבורית, המעוגן הן בהוראת סעיף 7(ב) לכללים והן בפסיקתו הענפה של בית משפט נכבד זה.

44. עם זאת ועל אף כפירתו המוחלטת של המשיב 2 בעצם סמכותו של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר לניגוד עניינים בהתאם להנחייה 1.1555 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, מציין המשיב 2 בסעיף 19 למכתבו, כי הוא מעוניין "להביא את טיעונו בע"פ ובאי כוחו מבקשים להיפגש עם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי), כמוצע בסיפה [כך במקור - הח"מ] למכתבך, לשם ליבון הסוגיה וזאת מבלי לגרוע מטענותי במכתב זה".

• **מכתב המשיב 2 מיום 13.8.20 מצ"ב ומסומן כנספת ח' לעתירה.**

45. מתשובת המשיב 2 עולה בבירור כי הוא מעוניין להמשיך ולאחוז בחבל בשני קצותיו, מצד אחד להמשיך בהתדיינות הארוכה מול המשיב 1 (התדיינות אשר החלה כזכור ביום 9.7.20, היינו לפני כ- 45 יום, וטרם נראה סופה), ובתוך כך להמשיך ולהתנהל תוך כפירה מוחלטת בסמכותו ובהוראותיו של המשיב 1 בנוגע למניעת מצבי ניגוד העניינים בהם מצוי המשיב 2 בתפקידו, בדגש על התעלמותו המוחלטת של המשיב 2 מהוראות היועץ המשפטי לממשלה אשר עליו לעסוק בהליכים למינוי הבכירים במערכת אכיפת החוק, לרבות מפכ"ל משטרת ישראל, אשר המועד הקבוע לבחירתם הינו בתוך 4 ימים בלבד.

46. לאור תשובת המשיב 2 מיום 13.8.20 פנתה ב"כ העותרים למשיב 1 ביום 16.8.20 בבקשה למתן הבהרתו האם הוא עומד לפעול בהתאם למכתב תשובתו אליה מיום 13.8.20 ולהעביר בו ביום את חוות דעתו הסופית והחתומה בהתאם לנוסחה של טיוטת חוות הדעת או שמא יש בתשובת המשיב 2 מיום 13.8.20 כדי לשנות את עמדתו.

• **מכתב ב"כ העותרים למשיב 1 מיום 16.8.20 מצ"ב ומסומנת כנספת ט' לעתירה.**

47. ביום 17.8.20 השיב המשיב 1 לפנייתה של ב"כ העותרים והבהיר "כי חוות הדעת הנדונה מצויה בבחינה ולא נחתמה אתמול, לנוכח בקשתו של בא-כוח ראש הממשלה להיפגש עם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי) כדי לדון בנושא. במכתבנו לבא-כוח ראש הממשלה, ביקשנו כי הפגישה תתקיים בהקדם".

- **מכתב המשיב 1 לב"כ העותרים מיום 17.8.20 מצ"ב ומסומן כנספח י' לעתירה.**

48. בו ביום השיב המשיב 1 גם למכתבו של המשיב 2 מיום 13.8.20. בתשובתו דחה המשיב 1 מכל וכל את כל טענות המשיב 2 הכופרות בסמכותו לערוך את הסדר ניגוד העניינים. בתוך כך הדגיש המשיב 1 את התחייבותו של המשיב 2 בעניין זה בפני ההרכב המורחב של בית משפט נכבד זה במסגרת העתירה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי (בג"ץ 2592/20, התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה), והרחיב בנוגע לסמכותו של היועץ המשפטי לממשלה בהקשרי ניגוד עניינים.

המשיב 1 הבהיר כי "ניגוד עניינים אינו אירוע נקודתי אלא מצב מתמשך, שהוא פועל יוצא של עניינים אישיים מחד גיסא, וסמכות ואחריות בתפקיד הציבורי מאידך גיסא" והבהיר כי "לא ניתן לפרש את הכללים ככאלו שמתעלמים ממצב מתמשך של ניגוד עניינים, ובוודאי שאין מקום לקבוע שהם מחייבים להימנע מבירור משפטי במצב כזה". (ראו בעמ' 3 פסקה ה' למכתבו).

עוד השיב המשיב 1 למשיב 2 בהתייחס להבדל המשפטי שבין כלל 7(א) לכלל 7(ב) ל"כללי אשר" (הוועדה הציבורית אשר גיבשה את הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, אשר פורסמו ב"פ התשס"ג, 1136), ובכך דחה מכל וכל את כל טיעונו השגויים של המשיב 2 במכתבו מיום 13.8.20 בנושא זה (בעניין זה ראו להלן בסעיפים 93-86 לעתירה). בסיום מכתבו מציין המשיב 1 כי היות והמשיב 2 קיבל את הצעת המשיב 1 לקיים פגישה בנושא, הרי שיש לקיימה בהקדם האפשרי. בנוסף הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי הוא "נכון להשלים את הטיפול בנושא, לכל המאוחר, עד לסוף חודש זה".

- **מכתב המשיב 1 לב"כ המשיב 2 מיום 17.8.20 מצ"ב ומסומן כנספח יא' לעתירה.**

49. תשובת המשיב 1 למשיב 2 חיזקה והשלימה סופית את הצורך הדחוף בהגשת העתירה לשם קבלת הצווים המבוקשים. שהרי **אנו מצויים במצב משפטי בו ראש הממשלה כופר בסמכותו של המשיב 1 לקבוע עבורו הסדר למניעת ניגוד עניינים וכפועל יוצא מכך כופר בחובתו המשפטית לקיים את הוראות המשיב 1 המפורטות בטיוטת חוות הדעת למניעת ניגוד עניינים, תוך שהוא ממשיך ועוסק בקביעת הליכי ביצוע המינויים הבכירים במערכת אכיפת החוק והמשפט, וזאת למרות שהמשיב 1 ממשיך וחוזר שוב ושוב על דבריו בפני המשיב 2, לפיהם טיוטת חוות דעתו מחייבת את המשיב 2 לכל דבר ועניין.** על כן, מתחייב ליתן צו שיפוטי המורה למשיב 2 כי נאסר עליו לפעול בכל דרך שונה מהאמור בחוות דעתו של המשיב 1.

המשיב 2 מתכחש לחלוטין, באופן גלוי ומוחלט, להוראות היועץ המשפטי לממשלה וממשיך להתנהל בתפקיד ראש ממשלת ישראל, תוך שהוא טוען כי "יפעל בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותו כדי למנוע את הפיכת הטיוטה להסדר מחייב, ובכלל זה פנייה לערכאות ולמוסדות המתאימים". בפועל המשיב 2 אינו פונה לשום ערכאה ולשום מוסד מתאים, תוך שהוא ממשיך לעסוק בנושאים בהם הוא מצוי בניגוד עניינים.

יצוין כי המשיב 1 נעתר לבקשת המשיב 2 להיפגש בכדי "להשלים את הטיפול בנושא" עד סוף חודש אוגוסט.

אשר על כן, בנסיבות בהן כופר המשיב 2 בסמכותו ובהוראותיו של המשיב 1, בכל הנוגע למניעת מצבי ניגוד העניינים בהם מצוי המשיב 2, כנאשם בפלילים במסגרת תפקידיו כראש ממשלת ישראל, ובתוך כך מעורב כל העת בהחלטות הנוגעות לגיבוש הכללים לביצוע המינויים הבכירים בתחום מערכת אכיפת החוק והמשפט, קיימת דחיפות במתן הסעדים המבוקשים בעתירה.

50. ביום 24.8.20 בשעה 03:00 לפנות בוקר, לאחר ליל דיונים ארוך, אישרה ועדת הכספים לקריאה שניה ושלישית את הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון-התפזרות בשל אי קבלת חוק תקציב)(הוראת שעה), לדחיית המועד להעברת תקציב המדינה ב-120 יום. בהתאם להצעת החוק יהיה המועד הקובע להעמדת תקציב המדינה ביום 23.12.20. במהלך יום ה-24.8.20 צפויה הצעת החוק לעבור בקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת. במקביל לאישורה של הצעת חוק זו במליאה, פועלים המשיבים 2 ו-3 לשינוי התחייבותם המקורית, כפי שניתנה בפני ההרכב המורחב של בית משפט נכבד זה, לפיה הינם נדרשים לבצע את המינויים הבכירים בשרות הציבורי הטעונים אישור ממשלה, בתוך לא יאוחר מ-100 ימים מיום כינון הממשלה.

51. העותרים יטענו כי מתחייב לפעול ללא כל דיחוי נוסף ואין להתיר כל הקפאה נוספת מעבר ל-100 ימי הקפאת ביצוע המינויים הבכירים. כל החלטה אחרת תהיה בלתי סבירה באופן קיצוני בנסיבות העניין. יהא בכך כדי לפגוע באופן קשה ביותר בתקנת הציבור וכן הדבר הינו מנוגד לפסיקתו העקבית והנחרצת של בית המשפט הנכבד בכל הנוגע לחיוניותם וחשיבותם של מינויים בכירים קבועים בשרות הציבורי. מעבר לכך תהיה זו משום הפרה מפורשת של התחייבות המשיבים 2 ו-3 שניתנה בפני ההרכב המורחב של השופטים בעתירת העותרים דנן בבג"ץ ד"ר ארנה ברי כאמור, וכן יהיה הדבר מנוגד להודעת העדכון מטעם המשיב 1 בעתירה, בה הבהיר כי גם "תקופת 100 הימים כפופה, כמובן, לכללי המשפט המנהלי, לרבות בעניין הצורך בהפעלת סמכות המינוי במהירות הראויה בנסיבות העניין ובכלל זאת בשים לב לאופי המשרה שבה מדובר." (ראו בעניין זה בפסקה 26 לפסק דינה של כב' הנשיאה חיות, שם).

לאור זאת מתבקש הסעד הראשון בעתירה לפיו יורה בית המשפט הנכבד למשיבים 2 ו-3 לפעול בדחיפות וללא כל דיחוי נוסף להקמת הצוות, לגיבוש הכללים ולביצוע המינויים הבכירים כפי שהוסכם בסעיף 3ד' להסכם הקואליציוני עליו חתמו וכן ליתן צו הביניים אשר ימנע מהמשיבים 2 ו-3 לבצע כל פעולה משפטית שמטרתה הארכת משך הקפאת המינויים הבכירים.

52. אשר על כן, לאחר שמוצו כל ההליכים המקדמיים הדרושים, ובשים לב לימים הספורים שנתרו לביצוע המינויים הבכירים בשירות הציבורי ולאור כפירתו המפורשת של המשיב 2 מלקיים את הוראות המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים בעניינו, לא נותר לעותרים אלא להגיש עתירה זו לשם קבלת הסעדים המבוקשים בדחיפות המתחייבת בנסיבות העניין.

הטיעון המשפטי

הוראות היועמ"ש – משקפות את הדין ומחייבות כל גורם ברשות המבצעת

53. על פי כללי המשפטי המנהלי בישראל היועץ המשפטי לממשלה משמש כראש מערכת הייעוץ המשפטי לרשות המבצעת, לממשלה ולכל משרדה ושלוחותיה. במסגרת זו חוות דעתו כפרשן הדין מחייבת את כל המערכת הממשלתית והיא הפרשנות המוסמכת מבחינת רשויות השלטון, כל עוד לא קבע בית המשפט אחרת. כללים אלו מקורם בהחלטת וועדת אגרנט, וועדת משפטנים בלתי תלויה בראשות השופט שמעון אגרנט, אשר עיגנה בשנת 1962 את עצמאותו ותוקף החלטותיו של היועץ המשפטי לממשלה. וכך קבעה:

"הסדר הטוב במדינה מחייב כי בדרך כלל תתייחס הממשלה לחוות-דעתו של היועץ המשפטי לממשלה כמשקפת את החוק הקיים, כל עוד לא פסק בית המשפט אחרת".

בכך הניחה וועדת אגרנט את התשתית למעמד המחייב הקיים לחוות דעתו המשפטית של היועמ"ש. הוועדה אמנם נתנה לממשלה אפשרות לפעול בניגוד לעמדת היועמ"ש כאשר הדבר הכרחי (וכלשונה: "על אף האמור לעיל רשאית הממשלה, להחליט כיצד עליה לפעול במקרה מסוים לפי שיקול דעתה שלה"), אך במהלך השנים אימץ בית משפט נכבד זה את הפרשנות הגורסת כי אין לממשלה סמכות לפעול בניגוד לשיקול דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, אלא אם נפסק אחרת בבית המשפט.

(ראו בעניין זה: הנחייה 1.0000 (90.000) להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, משפט מנהלי עקרונות כלליים, מיום 16.2.2003; וכן למשל: בג"צ 1635/90, ז'רז'בסקי נ' רוה"מ ואח', פ"ד מה(1) 800; בג"צ 3094/93, התנועה לאיכות השלטון נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 425; בג"צ 4287/93, 4267, אמיתי נ' רוה"מ ואח', פ"ד מז(5) 473; בג"צ 4247/97, סיעת מרצ נ' השר לענייני דתות, פ"ד נב(5) 241.).

54. לפיכך, הרי שבהתאם לדין, כל עוד לא פסק בית המשפט אחרת, הדין הוא כי טיוטת חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה למניעת ניגוד העניינים של המשיב 2, חלה על המשיב 2 ומחייבת אותו לכל דבר ועניין כל עוד לא התקבלה החלטה אחרת.

כללי איסור ניגוד העניינים

55. בית המשפט העליון בבג"ץ 531/79, סיעת הליכוד בעיריית פתח תקווה נ' מועצת עיריית פתח תקווה, פ"ד לד(2) 566, 572, קבע בעמ' 569 :

"כלל יסוד הוא בשיטתנו המשפטית כי אסור לו לעובד הציבור להימצא במצב בו קיימת אפשרות ממשית של ניגוד עניינים".

עוד קובע פסק הדין :

"...עובד ציבור אסור לו להימצא במצב בו קיימת אפשרות ממשית של ניגוד עניינים בין האינטרס הקשור בביצוע סמכותו וכוחו, לבין אינטרס אחר כלשהו שאף עמו הוא קשור".

(ראו בעניין זה גם : דברי כב' הש' חשין בבג"ץ 8192/04, התנועה למען איכות השלטון נ' ראש הממשלה, פ"ד נט(3) 145 (2004); טנה שפניץ, ניגוד עניינים במגזר הציבורי למעשה ולהלכה 59-61 (2013); דו"ח הצוות הבין-משרדי במשרד המשפטים ובשירות המדינה לבחינת היבטי ניגוד עניינים, מחודש יולי 2018, בעמ' 9 ;

56. יסודו של הכלל האוסר על עובד ציבור להימצא במצב של ניגוד עניינים הוא בכללי הצדק הטבעי, המיוחסים לחוש צדק אוניברסלי המצוי אצל כל אדם.
(ראו : י. זמיר, "ניגוד עניינים בשירות הציבורי", ניגוד עניינים במרחב הציבורי - משפט, תרבות, אתיקה ופוליטיקה 225, 226-227, דפנה ברק-ארז, דורון נבות ומרדכי קרמניצר עורכים, 2009). היות וכך הם עומדים בעינם גם בהיעדר הוראה מפורשת בחקיקה. כלל זה מהווה חלק מהמשפט המקובל נוסח ישראל ונמנה עם "עקרונות היסוד של השיטה ממנו נגזרות הוראות חרותות" (בג"ץ 595/89, שמעון ואח' נ' הממונה על מחוז משרד הפנים מחוז הדרום ואח', פ"ד מד(1) 409, 413; וכן ראו בג"ץ 971/99, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת ואח', פ"ד נו(6) 117, 149).

57. איסור ניגוד העניינים נעוץ גם בכללי האמון והנאמנות – כאשר אדם אחד הוא שלוחו של אדם אחר, עליו להימנע מלנצל את תפקידו לשם הפקת רווח אישי ולגבי עובד ציבור, הפועל מטעם הציבור, עקרון זה נקשר גם אל האינטרס המערכתי של שמירה על אמון הציבור – עוד הציבור אינו נהנה מאמון הציבור אם הוא מופקד על נושא שיש לו בו עניין אישי.

58. פסיקתו הענפה של בית המשפט העליון חיזקה וביססה את מעמדו של הכלל למניעת ניגוד עניינים.

(ראו לדוגמא : בג"ץ 35/82, ישפאר בע"מ נ' שר הביטחון, פד"י לז(2) 505, 518-519 (1982);

בג"ץ 2419/94, פריד אברהם נ' אריה טל ראש העיר טירת הכרמל, לא פורסם, ניתן ביום 22.8.1994; בג"ץ 11269/03, כמאל נ' שר המשפטים, פ"ד נט(3) 205 (2004); בג"ץ 971/99, התנועה למען איכות השלטון נ' ועדת הכנסת, פ"ד נו(6) 117 (2002); בג"ץ 1100/95, קאסוטו נ' ראש עיריית ירושלים, פ"ד מט(3) 691 (1995);.

59. כפי שקובע פסק הדין בבג"ץ 531/79 הנ"ל, הכלל האוסר הימצאות במצב ניגוד עניינים הינו כלל כשירות עצמאי ומשמעו כי כשלאיש הציבור יש עניין כפול בתפקיד, כלומר כאשר מלבד החובה למלא את התפקיד לטובת הציבור, יש לו עוד אינטרס אישי אחר לגרום לעצמו או לאחר תועלת כלשהי, הרי שבמקרה כזה העניין האישי עשוי להטות את ההחלטה שלא לטובת הציבור ולפיכך בשל עצם ניגוד העניינים הרי הוא פסול מלמלא את התפקיד.

כפי שקובעת הפסיקה, כלל איסור הימצאות במצב ניגוד עניינים נעוץ במצב ולא בתוצאה, היינו, די בכך שנבחר הציבור יימצא במילוי תפקידו במצב של ניגוד עניינים כדי למנוע מצב זה.

בהינתן שכלל איסור ניגוד העניינים נובע מהמשפט המקובל, הרי שהוא חל כל אימת שהחוק החרות אינו קובע אחרת, וכאמור בבג"ץ 531/79 הנ"ל: "רק הוראה מפורשת וברורה של המחוקק תוכל לשלול את תחולתו של הכלל בדבר ניגוד עניינים".

60. הכלל האוסר הימצאות בניגוד עניינים אינו דורש, אם כך, התקיימות מקרה ניגוד העניינים בפועל, אלא די בחשש לקיומו של מצב זה, אף ללא כוונה מתוכננת לביצוע פעולה אסורה במכוון על ידי מאן דהוא. (ראו לעניין זה: בג"ץ 279/60, אולמי גיל בע"מ נ' משה יערי ואח', פ"ד טו 673;).

61. במצב נשוא העתירה שלפנינו אין צורך להכביר מילים אודות האינטרסים האישיים וניגוד העניינים האינהרנטי החמור בו מצוי המשיב 2 כנאשם בעבירות חמורות של שחיתות שלטונית, ערב תחילת ההוכחות במשפטו, בתפקידו כראש ממשלת ישראל. הן על פי השכל הישר והן כפי שמוכיחה התנהלותו של הנאשם במהלך החודשים האחרונים, אין כל ספק בדבר קיומו של מצב ניגוד עניינים, ואף למעלה מכך, בענייננו קיימת סכנה אמיתית של ממש ואף קרובה לוודאית כי הנאשם יעשה כל שביכולתו כדי לנסות ולמלט עצמו ממשפטו הפלילי ומאימת הדין במסגרת תפקידו הציבורי, כפי שעשה ועודנו עושה מדי יום ביומו בתפקידו הציבורי.

62. העקרונות המוגנים שבבסיס איסור הימצאותו של איש הציבור במצב ניגוד עניינים בין אינטרסים אישיים לבין האינטרס הציבורי, הוטמעו היטב בשיטת המשפט הישראלית, וזאת באמצעות הכלים המשפטיים שעוגנו למניעת מצב ניגוד עניינים של עובדי ונבחר ציבור.

63. בין יתר הכלים המשפטיים מצוי "הסדר למניעת ניגוד עניינים בשירות הציבורי" אותו יש לערוך לכל עובד בשירות הציבורי במקרה בו מתעורר חשש להימצאות במצב ניגוד עניינים. עריכתם של הסדרים אלו עוגנו בהנחיות היועץ משפטי לממשלה מס' 1.1555 (התשס"ו).

המשיב 2 מנצל לרעה את מצב ניגוד העניינים החמור בו הוא מצוי

64. תפקידו הציבורי של המשיב 2 כראש הרשות המבצעת כולל סמכויות עוצמתיות ממדרגה ראשונה, אשר תקצר היריעה למנותן. בתוך כך נתונות בידי המשיב 2 סמכויות מרחיקות לכת למינויים של שרים, סגני שרים, וגורמים בכירים שונים ברשויות המשפט והאכיפה האמונות על שמירת שלטון החוק מטעם הרשות המבצעת ובגופים שלטוניים אחרים. בידי מצויות סמכויות מרחיקות לכת בכל תחומי השלטון במדינה ובכלל זה הסמכות לשנות את פניה, תפקידיה, יכולותיה ועוצמתה של הרשות השופטת בכלל ושל הגורמים המרכיבים אותה בפרט, לרבות תפקידי היועצת המשפטית לממשלה, פרקליטת המדינה, שופטיות בית המשפט בכלל ושופטיות בית המשפט העליון בפרט (כפי שניכר היטב ובמפורש במסגרת ההצעות והתנאים שהציב המשיב 2 במהלך המו"מ הקואליציוני לקבלת זכות וטו למינוי שופטים עתידיים בוועדה לבחירת שופטים, לשינוי הרוב הדרוש להחלטות הוועדה לבחירת שופטים וליצירת זיקה פוליטית בקרב חברי הוועדה).

בידי ראש הממשלה נתונה הסמכות למנות את השרים הסרים למרותו, חברי מפלגתו, הנוחים לו למטרותיו האישיות (כדוגמת השר לביטחון פנים כיום ושר המשפטים בעבר, אמיר אוחנה) ובדרך זו לנווט ולהשפיע על ביצוע מינויים בכירים, דוגמת מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט המדינה, היועץ המשפטי לממשלה והמשנים לו וכד'. דבר זה יקנה בידי המשיב 2 השפעה מכרעת על החלטות שתתקבלנה במערכת המשפט וכן לצורך קידום יוזמות שונות לסיום כהונתם של עובדי מדינה בכירים במערכת המשפט ואכיפת החוק במדינה והחלפתם בגורמים אחרים, אשר יהיו נוחים עבורו לשם השגת מטרות אישיות הוות גורל עבורו כנאשם העומד לדין בעבירות חמורות שיש עמן קלון.

65. יתרה מכך, מדי יום ביומו נוכח הציבור בישראל באופן בו עושה המשיב 2 שימוש פסול בסמכויותיו השלטוניים לצורך קידום האינטרסים האישיים הנוגעים למשפטו הפלילי, תוך אובדן מראית עין של ענייניות בהחלטותיו ותוך אובדן הבלמים והאיזונים המתחייבים בתפקידו הציבורי, באופן גלוי לעין כל, ללא מורא וללא כל רסן והכל בניגוד מוחלט לאינטרס הציבורי. התנהלותו זו של המשיב 2 מעסיקה, מטרידה ומדאיגה את הציבור הרחב בישראל באופן ניכר, כפי שעולה בבירור במחאות ובהפגנות העוצמתיות ורחבות ההיקף המתחוללות במהלך החודשיים האחרונים בכל רחבי הארץ, באופן הולך וגובר.

לפיכך, ביודענו כי המשיב 2 הינו נאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון, אשר תוצאות משפטו הפלילי עשויות אף לפגוע בחירותו האישית כאדם, מצוי הנאשם באופן אינהרנטי ובלתי ניתן להתרה במצב של ניגוד עניינים חמור ממדרגה ראשונה, שכן כראש הרשות המבצעת הינו בעל השפעה עצומה על שרים וכל הכפופים להם במשרדי הממשלה אשר

סרים למרותו, ועל כן הנזקים הנגרמים בשל כך לאינטרס הציבורי הינם עצומים וחסרי תקדים בהיקפם ובחומרתם לשלטון החוק בפרט ולמשטר הדמוקרטי בכלל.

66. אם לא די בעצם הימצאותו של הנאשם במצב ניגוד עניינים, הרי שפעולותיו הרבות של המשיב 2 בעבר ובהווה, מעידות בבירור שלא רק שהמשיב 2 אינו נמנע מלבצע מעשים פסולים ביותר הפוגעים באופן קשה בשלטון החוק ובאמון הציבור ברשויות השלטון, בדגש על הרשות השופטת, בשל הימצאותו במצב ניגוד עניינים בשל היותו נאשם בפלילים, אלא שהוא אף פועל כל העת, ללא הרף וללא כל רסן, לשם ניצול בידועין של מעמדו כראש הרשות המבצעת, בכדי לפגוע ככל יכולתו, באופן מפורש ובכוונת מכוון, בכל אחד מהגורמים האמונים על שלטון החוק במדינה.

67. המשיב 2 מנצל את מעמדו הרם ואת הבמה הציבורית העצומה הנתונה לו כראש הרשות המבצעת למטרת פגיעה שיטתית וחמורה ולשם יצירת דה לגיטימציה כלפי כל שדרת הגורמים האמונים על רשויות האכיפה ושלטון החוק במדינה. כך פועל המשיב 2 נגד חוקרי משטרת ישראל, היועץ המשפטי לממשלה, גורמים שונים בפרקליטות המדינה ובכללם התובעת במשפטו הפלילי, שופט/ות בית המשפט המחוזי במשפטו הפלילי וכן נגד פסיקות בתי המשפט ונגד הרשות השופטת. כל זאת במטרה לנסות ולהציל עצמו מאימת הדין במשפטו הפלילי.

התנהלותו זו של המשיב 2 מהווה סכנה ממשית למשטר הדמוקרטי. להלן יפורטו מספר דוגמאות מיני רבות:

- לפני למעלה משלוש שנים, זמן רב טרם הגשת כתב האישום נגד המשיב 2, התבטא המשיב 2 בהתייחס למתנות הרבות, בעלות הערך הכלכלי העצום, שקיבל לכאורה מאנשי העסקים ארנון מילצ'ין וג'יימס פאקר, אשר באו לידי ביטוי ב"קו אספקה" של סיגרים ובקבוקי שמפניה, וכן במקרה אחד של תכשיטים, כמפורט בכתב האישום בהתייחס לתיק 1000, אשר ניתנו לו במעמדו כראש ממשלת ישראל ואשר היקפן המצטבר הגיע לכ-690,000 ₪. המשיב 2 הבהיר לאומה, בעודו מכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל, כי לדעתו "מותר לקבל מתנות מידידים". אמירה זו כשלעצמה, כאשר היא יוצאת מפיו של העומד בראש הרשות המבצעת במדינה, יש בה משום פגיעה עצומה בשלטון החוק ובטוהר המידות של נבחר הציבור. הדבר מביא לריקבון ולאובדן המצפן הציבורי ולקריסת חובת העמידה של נבחר הציבור בהוראות הדין, המחייבים כל נבחר ציבור, המחזיק בנאמנות בנכסי הציבור עבור כלל הציבור, שלא לעשות שימוש אישי ושלא להפיק טובות הנאה אישיות ממעמדו כנבחר הציבור.

- מיד עם היוודע למשיב 2, ביום 21.11.19, דבר הגשת כתב האישום החמור נגדו בשלוש פרשות שונות, הצהיר הנאשם, על הבמה הציבורית שהועמדה לרשותו כראש ממשלת מעבר, תוך שהדברים משודרים בשידור ישיר בכל ערוצי התקשורת, כי נדרש לחקור את החוקרים.

- ביום 5.6.19, חמישה ימים לאחר כניסתו לתוקף של חוק התפוזרות הכנסת העשרים ואחת התשע"ט-2019, בעת כהונתו כראש ממשלת מעבר, מינה המשיב 2 את אמיר אוחנה, מקורבו וחבר מפלגתו לתפקיד שר המשפטים של מדינת ישראל. המינוי נעשה ללא אישור הכנסת בשל היות הממשלה ממשלת מעבר, לפי סעיף 30(ד) לחוק-יסוד: הממשלה.

במהלך כהונתו בתפקיד פעל אוחנה להחלשת מערכת המשפט ולקידום האינטרסים האישיים של הנאשם. בתוך כך, בין היתר, לא בחל אוחנה, מיד ביום השבעתו לתפקיד שר המשפטים, לשתף את הציבור בהשקפת עולמו המשפטית לפיה לא את כל פסקי הדין הניתנים על ידי בית משפט חייבים לכבד. מיד למחרת היום, הבהירה נשיאת בית המשפט העליון, כב' הש' חיות, כי היא רואה את הדבר בחומרה וכי מדובר בהשקפת עולם משפטית "חסרת תקדים וחסרת אחריות".

- ביום 6.9.19 פורסם באמצעי התקשורת כי בהתייחסו לעדים במשפטו בחר המשיב 2 להטיל רפש ולהטיח האשמות בחוקרי המשטרה בהפעלת אמצעי סחיטה באיומים על עדי מדינה במסגרת החקירות בתיקיו.

- המשיב 2 לא כיבד את חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה, אשר קבעה כי אין להקים את הוועדה לחקירת מח"ש בתקופת ממשלת מעבר ואף שכר שירותיו של עורך דין פרטי לצורך ייצוגו בבית המשפט העליון נגד היועץ המשפטי לממשלה. בהמשך קרא הנאשם ליועמ"ש "פקיד" ופעל בכל דרך במטרה להקטין ולגמד את משקלן של חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה בפני רשויות השלטון, כאשר טען בפני בג"ץ כי חוות דעתו של היועמ"ש אינן מחייבות. טענה זו עומדת כידוע בניגוד מוחלט לפסיקת בית המשפט העליון, לפיה פרשנותו של היועץ המשפטי לממשלה בנוגע להוראות הדין היא **הפרשנות המחייבת את רשויות השלטון**, כל עוד לא קבע בית המשפט אחרת.

- האינטרס האישי של הנאשם נתניהו, בצמצום כוחו של היועמ"ש ובמסע הזה לגיטימציה שהוא מנהל נגדו, נלמד גם מהצהרותיו של הנאשם לפיהן בכוונתו לחשוף את טיב הקשר בין מנדלבליט לאשכנזי, באמצעות הסרת צו איסור הפרסום.

- בדרך זו ממשיך כיום המשיב 2 במלוא העוצמה ופועל ליצירת דה לגיטימציה נגד היועץ המשפטי לממשלה בעצם כפירתו בסמכות המשיב 1 לערוך עברו הסדר למניעת ניגוד עניינים, כמפורט בעתירה זו.

- הסנונית הראשונה של רמיסת קודש הקודשים לאינטרס הציבורי בישראל - הרשות השופטת עצמה, נגלתה לציבור הרחב כאשר ערב הבחירות לכנסת ה-23, במסגרת ראיון שקיים המשיב 2 במסגרת התכנית "פגוש את העיתונות" ביום

29.2.20, לעיני ציבור עצום של אזרחי ואזרחיות המדינה ובשידור חי, לא בחל המשיב 2 מביזוי הרשות השופטת, כאשר הטיח וביזה את כלל שופטי מדינת ישראל, בהכפישו ובגרירתו את שלושת השופטים במשפטו הפלילי לתוך הרפס הפוליטי והודיע, כך סתם במפתיע, ללא מעצורים ובפומבי, את הדברים הבאים:

”אני מקווה שמה שכתבו שהשופטים הם שמאלנים שנבחרו בקפידה, אני מצפה להכחשה בעניין זה.”

עוד הוסיף ואמר המשיב 2 לעיני ציבור הצופים כי הוא מצפה שמהנהלת בתי המשפט יתייחסו לזה. כך, במשפט אחד קצר ונטול כל בסיס עובדתי, ביזה הנאשם את כל מערכת המשפט והטיל דופי ביושרתם וביושרם של שופטי ישראל.

- במהלך המגעים להרכבת ממשלת האחדות, ערב תחילת משפטו הפלילי, נשא ונתן המשיב 2 עם יו"ר סיעת כחול-לבן בני גנץ, בנוגע לאיוש בעלי תפקידים ברשות המבצעת, אשר הינם בעלי השפעה ישירה ומובהקת על עתיד משפטו הפלילי. כך, בין היתר, עסק המשיב 2 בשאלת איוש לתפקיד שר המשפטים, השר לביטחון הפנים, מתן זכות וטו למינוי שופטים עתידיים בבית המשפט העליון, מינוי היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, המפכ"ל הבא של משטרת ישראל ובמינויים למשרות בכירות נוספות בתחום המשפטי ובתחומי אכיפת החוק וכן בהליך קבלת ההחלטות בוועדת השרים לחקיקה בכל נושאי החקיקה. במסגרת זו חתר המשיב 2, באופן גלוי וללא כל ריסון עצמי כמתחייב ממעמדו כנאשם בפלילים, לשם השגת שליטה בוועדה לבחירת שופטים, בהינתן כי במהלך ארבע השנים הקרובות עומדים להתחלף חמישה מבין שופטי בית המשפט העליון. שליטה בוועדה לבחירת שופטים נוגעת ישירות למשפטו הפלילי, הן בערכאת בית המשפט המחוזי - באמצעות הנפת שוט אי הקידום על שופטיו שלו עצמו, והן בערכאת הערעור - בקביעת זהותם של שופטיו בערעור על החלטת בית המשפט המחוזי במשפטו הפלילי. המדובר בשורה ארוכה ביותר של נושאים בעלי חשיבות ציבורית ממדרגה ראשונה, אשר בהם עסק ועוסק הנאשם גם עתה, כל העת, באופן ישיר, דומיננטי ומכריע, תוך התעלמות מוחלטת ומופגנת מהימצאותו במצב של ניגוד עניינים אינהרנטי וחמור ביותר בכל מעשיו ובכל פועלו.

- ביום 24.5.20, דקות ספורות בטרם כניסתו לאולם בית המשפט המחוזי בירושלים לדיון הראשון במשפטו הפלילי בפני הרכב של שלושה שופטים, הציב עצמו המשיב 2 מעל הפודיום הנושא את סמל המדינה, כשבכל צדדיו ומאחוריו עומדים שרי ממשלת ישראל הסרים למרותו, ופצח בנאום לאומה בן 15 דקות, אשר שודר בשידור חי בכל אמצעי התקשורת. בנאום בלתי נשכח זה הכפיש וביזה המשיב 2 את כל רשויות האכיפה והחוק במדינת ישראל. בכך פגע המשיב 2 באופן קשה ביותר באינטרס הציבורי לשמירת כבודה של הרשות השופטת ולעקרון שלטון

החוק בכלל, והכל אך ורק לשם קידום האינטרסים האישיים שלו במשפטו הפלילי כנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון.

• הנאשם פועל ללא הרף במאמץ להכפיש ולהטיל דופי בתובעת במשפטו, עו"ד ליאת בן ארי. בשל האיומים הכבדים על חייה של התובעת ועל חיי בני משפחתה, הוצמדה לתובעת בשבועות האחרונים אבטחת אישים ברמה גבוהה ביותר (בדרגה 4).

68. עינינו הרואות כי בחסות תפקידו הרם כראש הממשלה, נוטל לעצמו המשיב 2 פריווילגיות שאין לנאשמים אחרים: במה פומבית להחלשת מוסדות החקירה והתביעה, ערעור הלגיטימציה והסמכות של היועץ המשפטי לממשלה ושל בית המשפט להחליט בענייניו וכעת גם חתירה לביצוע מינויים בכירים במערכת אכיפת החוק, בניגוד מוחלט לחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה ובניגוד מוחלט לאינטרס הציבורי המחייב ניתוקו של נאשם בפלילים בעבירות חמורות של שחיתות שלטונית שיש עמן קלון ממינוי הגורמים הבכירים ביותר במשטרת ישראל, בפרקליטות המדינה ובמערכת המשפט.

69. בנוסף לכך, סעיף 14א' להסכם הקואליציוני שנחתם בין סיעת הליכוד לבין סיעת כחול לבן בכנסת ה-23, קובע:

"משרדי הממשלה יחולקו בין הגושים באופן המפורט להלן בסעיף זה. ראש הממשלה וממלא מקומו יקבעו לאורך כל תקופת כהונת הממשלה, כל אחד ביחס לגוש שלו, את זהות השרים, לרבות אילו תיקים יימסרו לסיעות נוספות החברות בקואליציה".

בתוך כך קובע סעיף 14ב' להסכם הקואליציוני כי המשרד לביטחון פנים מסור לגוש הליכוד בראשות ראש הממשלה, הוא הנאשם המשיב 2. על פי הוראות ההסכם הקואליציוני בוצעו התיקונים בחוק-יסוד: הממשלה, אשר לפיהם השר לביטחון פנים, אמיר אוחנה, מזוהה כבעל זיקה לנאשם בפלילים בעבירות שיש עמן קלון, הוא המשיב 2 כמשמעות המונח בסעיף 13א'(ג) לחוק-יסוד: הממשלה.

70. בנוסף לדוגמאות שפורטו לעיל, ממשיך המשיב 2 מדי יום ביומו לבצע, וביתר שאת מיום ליום, מעשים הנובעים מניגוד העניינים החמור והבוטה, בו הוא מצוי ופועל ללא כל מגבלה, בין תפקידו הציבורי, אשר מחייב אותו לשמירת שלטון החוק והגנה על גורמי האכיפה והמשפט, לבין האינטרסים האישיים והצרים שלו כנאשם בפלילים. בדרך זו, בעיצומו של משבר חוקתי, בריאותי וכלכלי קשה ביותר, פועל המשיב 2 ללא לאות בניגוד מוחלט לאינטרס הציבורי, המחייב יציבות שלטונית וביצוע פעולות לחיזוק המשק והכלכלה בישראל, ועושה כל שביכולתו לשם יצירת משברים קואליציוניים, אשר על פי כל הסימנים נועדו לשם הכנעת שותפיו לסיעת כחול לבן, במטרה להשיג מהם ויתורים

מפליגים בנוגע להוראת סעיף 3ד' להסכם הקואליציוני, כך שלא יוקם צוות בהרכב שוויוני בין הגושים לקביעת אופן ביצוע המינויים הבכירים, כמתחייב, אלא הסמכות לביצוע המינויים הבכירים בתחום אכיפת החוק והמשפט תועבר לידי הנאשם, המשיב 2, ו/או גורמים מטעמו, בכדי שיוכל, במישרין או בעקיפין, להיות מעורב במינוי מפכ"ל משטרת ישראל וכן בכירים נוספים בתחום אכיפת החוק והמשפט בישראל, תוך ניגוד עניינים חמור וללא כל פיקוח ובקרה.

71. הציבור (לפחות רובו) רואה ועיניו כלות. הכיצד מוצא לנכון המשיב 2 לפעול, באופן הציני והאכזרי ביותר, לשימור האינטרס האישי הצר שלו כנאשם, תוך שבירת כל כללי המשחק הדמוקרטיים, ללא שום מעצורים וללא שום מידה של ריסון עצמי ופועל לפגיעה קשה ביותר באמון הציבור בפעולות השלטון בתקופה קשה זו, כפי שניתן להיווכח בבירור מאינספור המחאות וההפגנות של עשרות אלפי משתתפים מדי סוף שבוע בכל רחבי הארץ, מזה תשעה שבועות, אשר לכולן מכנה משותף אחד, חזק וברור - די לשלטון הנאשם בעבירות שוחד, מרמה והפרת אמונים.

72. פעולותיו אלו של המשיב 2 במהלך השבועות האחרונים מעידות באופן ברור ומובהק אודות ההרס העצום שגורם המשיב 2, בעזרת נאמניו, מקורביו, השרים וסגני השרים הסרים למרותו וכל אנשי שלומו, המשמשים לו כשופר באמצעי התקשורת, למארג היחסים ולאיוון העדין בין שלוש הרשויות, המחוקקת, המבצעת והשופטת, והכל בשל הימצאותו במצב של ניגוד עניינים חמור. מדי יום ביומו ובכל יום יותר מבקודמו אנו חוזים בהתפרקות העמוקה, המהירה והקשה הנגרמת על ידי המשיב 2 ועל ידי כל הגורמים הפועלים מטעמו, של אמון הציבור ברשות השופטת בפרט ושל אמון הציבור בכל מערכות אכיפת החוק והמשפט במדינה בכלל.

73. הנאשם חוצה את כל הקווים האדומים במובן זה שכראש הממשלה, המחויב לשמירה וההגנה על האינטרס הציבורי ובכלל זה, כמובן, על שמירת מעמדה של הרשות השופטת כגורם נטרלי, אובייקטיבי, איכותי ומהימן כחלק מהאינטרס החשוב ביותר של ההגנה על הדמוקרטיה במדינת ישראל, הוא פועל ללא לאות וללא הרף לפגיעה במערכת המשפטית בכללותה וכן בלגיטימיות של התובעים והשופטים במשפטו הפלילי ומוביל לביזויים על ידי הציבור ולאיום ממשי על חייהם, כפי שתואר לעיל. המגמה המסתמנת בבירור, של הוקעת השופטים בשל השקפות עולם שמייחס להם הנאשם הינה תופעה מחפירה ומסוכנת במיוחד. הכיצד מעז הנאשם לפקפק בממלכתיותם ובעצמאותם של השופטים. עצם הטלת הדופי בשופטיו והצגתם כמי שעליהם מוטל כעת נטל הראיה להוכיח את "אי שמאלניותם" (אוי לאוזניים שכך שומעות) היא כשלעצמה מהווה מכה קשה לעקרונות עצמאות המשפט ולביזיון בית המשפט. בכך חותר הנאשם למצב של ביזוי ושיסוי מערכת המשפט ושל פסילת הלגיטימיות של כל החלטה שקיבל ומקבל היועץ המשפטי לממשלה בעניינו ובהמשך לפסילת הלגיטימיות של פסק דין אשר ירשיע, חלילה, את הנאשם. כלומר, המשיב 2 מוכיח שוב ושוב כי בניסיונותיו למלט עצמו מאימת הדין אין הוא בוחל ואין הוא נמנע מלכרות

את הענף עליו כולנו יושבים - השיטה הדמוקרטית, המושתתת על שלוש רשויות שלטון חזקות ועצמאיות: הרשות המחוקקת, המבצעת והשופטת.

קביעת הנשיאה חיות בבג"ץ ד"ר ארנה ברי - חובת הכפפת כהונת המשיב 2 להסדר

ניגוד העניינים

74. החובה לערוך לנאשם הסדר ניגוד עניינים, מעבר להוראות הדין הקבועות בכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136), אליהם הפנה המשיב 2 במכתבו מיום 13.8.20 הנ"ל (סומן כנספח ח' לעתירה), מעוגנת בבירור בקביעתה המפורשת של כב' הנשיאה חיות, בפסקה 19 לפסק דינה בעתירתם של העותרים דן בג"ץ ד"ר ארנה ברי, בשם כלל חברי/ות הרכב השופטים, כפי שצוין בסעיף 2 לעתירה, לאמור:

"סיכומם של דברים – לא מצאנו כי קיימת עילה משפטית למנוע את הטלת הרכבת הממשלה על חה"כ נתניהו מתוקף סעיף 10 לחוק היסוד. בתוך כך רשמנו לפנינו את הודעת היועץ המשפטי לממשלה (סעיפים 159-160 לכתב התשובה מטעמו) לפיה כהונתו של חה"כ נתניהו כראש ממשלה תהיה כפופה להסדר ניגוד עניינים שייערך עמו אשר יקבע "מגבלות בקשר למילוי תפקידו בעניינים הנוגעים למערכת אכיפת החוק". בא כוחו של חה"כ נתניהו אישר את הדברים בטיעונו הכתובים (סעיף 99 לכתב התשובה מטעמו) ובאי כוח הצדדים הנ"ל שבו והצהירו על כך גם במסגרת השלמת הטיעון בעל פה בפנינו (עמ' 11 ו-22 לפרוטוקול הדיון מיום 3.5.2020)."

(ההדגשות לא במקור - הח"מ).

75. לאור העובדה שהתחייבותו זו של המשיב 2, אשר ניתנה הן בכתב והן בעל פה במהלך הדיון בעתירה הנ"ל, קיבלה תוקף של פסק דין מחייב, הרי המשיב 2 מושתק בהשתק שיפוטי ומנוע כעת מלהעלות טענות נגד עצם סמכותו של המשיב 1 לערוך לו את הסדר ניגוד העניינים המחייב בעניינו. ונדגיש: כל הנתונים המועלים כעת על ידי המשיב 2 נגד עצם סמכות המשיב 1 לערוך את ההסדר היו ידועים במלואם בעת מתן התחייבותו בפני בית משפט נכבד זה. לפיכך, הרי שכאמור בסעיף 17 לעיל, המדובר בהפרה מוחלטת ובוטה של התחייבות מפורשת שניתנה לשם הטעייה מכוונת של הנאשם את בית המשפט הנכבד, תוך הצגת מצגי שווא בחוסר תום לב, אשר כל מטרתן היתה להטעות ולסובב בכח את כל שופטי ושופטות בית משפט נכבד זה בהרכב מורחב של 11 שופטים, במטרה למלט עצמו מהחלטה שיפוטית לפיה ייאסר עליו לכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל בשל ניגוד העניינים החמור בו הוא מצוי כנאשם בעבירות קשות של שחיתות שלטונית, שנעברו בעת שכיהן כראש ממשלה, אשר יש בהן קלון.

76. הווה ידוע כי כלל ההשתק השיפוטי, בהיותו כלל שורשי, חל, בנסיבות המתאימות, בכל הליך שיפוטי: אזרחי, פלילי או מינהלי (ראו: בג"ץ 1105/03 פאטמה נ' שר הפנים, לא פורסם, ניתן ביום 2.7.06). על-פי כלל זה, אדם המעלה טענה בהליך מסוים וטענתו התקבלה, ובעקבות זאת זכה בטובת הנאה, יהיה מנוע מלהעלות טענה סותרת בהליך אחר. זהו "השתק שיפוטי" המונע ממנו להתכחש לטענתו בהליך נגד יריב אחר (ראו: ע"א 513/89, Interlego A/S נ' Exin – Lines Bros S. A, פ"ד מח(4), 133 וערעור שכנגד; ע"א 502/00, רשות שדות התעופה בישראל נ' אפקון בקרה ואוטומציה, תק-על 2001(1), 167; רע"א 6753/96, מ.מ.ח.ת. בע"מ ו-4 אח' נ' ישראל פרידמן, פ"ד נ(5), 418; בג"ץ 566/81 עמרני נ' בית-הדין הרבני הגדול, פ"ד לו (1), 2).

77. המקור לכלל זה במשפט נובע מעקרון חובת תום הלב הקבוע בהוראת סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973, אשר הורחב בסעיף 61 (ב) לחוק זה על כלל החיובים והפסיקה הרחיבה אותו אף יותר וראתה בו עקרון אוניברסלי המתפרש על כל תחומי המשפט.

(ראו בעניין זה: בספרם של פרופ' ד. פרידמן ופרופ' נ. כהן, חוזים (אבירם, כרך א', תשנ"א) בעמ' 96, שם מובהר כי מאחורי ההשתק, המבוסס על הצהרה, עומדת בעיקרה טענת ההגינות ותום הלב).

התנאי הבסיסי הינו כי הטענה נטענה והתקבלה בהליך המקורי והיא שהסמיכה לטוען אותה את טובת הנאה. ההשתק השיפוטי הוא הד לאיסור הנוגע לשימוש לרעה בהליכי משפט והוא יוצר מניעות רחבה מזו הנהוגה לפי תקנה 72(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

התכלית שביסוד ההשתק השיפוטי היא למנוע פגיעה בטוהר ההליך השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי-המשפט (ראו: רע"א 4224/04, בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ, פ"ד נט(6), 625, 633 (2005); רע"א 3640/03, דקל נ' דקל, לא פורסם, ניתן ביום 16.12.07; ע"א 1351/06, עו"ד מועין דאוד ח'ורי נ' חברת ארמון ההגמון (קסר אלמוטראן) בע"מ, לא פורסם, ניתן ביום 17.9.07).

78. כאן המקום לציין שוב את העובדה, אותה הדגישו העותרים דנן במסגרת טיעוניהם בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, לפיה הכלל האוסר הימצאות במצב ניגוד עניינים הינו כלל כשירות עצמאי אשר משמעו כי במצב בו בשל העניין האישי של נבחר הציבור עשוי הדבר להטות את ההחלטה שלא לטובת הציבור בשל עצם ניגוד העניינים, הרי שאותו נבחר ציבור פסול מלמלא את התפקיד. (וראו גם בסעיף 50 לעיל).

79. התחייבותו המפורשת בכתב של המשיב 2, שניתנה בפני הרכב מורחב של 11 שופטי בית משפט נכבד זה בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, הייתה לאמור:

...כידוע, הסדרי ניגודי עניינים נעשים חדשות לבקרים כלפי בעלי תפקידים שונים בשירות הציבורי, ובכלל זה ביחס למשיב עצמו. למעלה מן הצורך יובהר, כי ככל שיתעורר חשש לניגוד עניינים ספציפי ביחס למשפטו של המשיב, הרי שהוא יפעל בהתאם להסדר ניגוד עניינים, כפי שפעל עד היום".

80. עיינו הרואות כי בהצהרתו של ראש הממשלה הודיע ראש הממשלה מפורשות כי יפעל בהתאם להסדר ניגוד העניינים, כפי שפעל עד היום. הדרך בה פעל "עד היום" הייתה פעולה בהתאם לחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה אשר ניתנו על פי הנחייה מס' 1.1555 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, כפי שנדרש לפעול כל בעל תפקיד בשירות הציבורי המצוי במצב של ניגוד עניינים, בהתאם להסדרי ניגוד עניינים שעורך היועץ המשפטי לממשלה "חדשות לבקרים", כאמור בהצהרת ראש הממשלה.

81. לפיכך, בהינתן שעל יסוד התחייבותו של ראש הממשלה בפני הרכב השופטים, לפיה כהונתו בתפקיד ראש הממשלה תהיה כפופה להסדר ניגוד עניינים שיערך על ידי היועץ המשפטי לממשלה, ניתן פסק הדין אשר הכשיר את כהונתו בתפקיד, תוך שהתחייבות זו קיבלה תוקף של פסק דין, מנוע המשיב 2 כעת מלטעון נגד סמכותו של המשיב 1 לקבוע עבורו הסדר ניגוד עניינים והוא מחויב לפעול בהתאם להוראות המשיב 1, אלא אם וככל שבית משפט יורה לו לפעול אחרת.

82. לכל האמור לעיל מתווספת העובדה לפיה במסגרת כתב האישום נגד הנאשם, המשיב 2, בפרשה המכונה תיק 4000, מואשם המשיב 2 בעבירת הפרת אמונים, בין היתר, משום שהפר, לכאורה, את הסדר ניגוד העניינים שנערך בעניינו בכל הנוגע לתפקידו במשרד התקשורת.

83. על כן, כל עוד לא פעל המשיב 2 בהתאם להבהרתו בסעיף 52 למכתבו מיום 19.7.20, לפיה "יפעל בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותו כדי למנוע את הפיכת הטיוטה להסדר מחייב, ובכלל זה פנייה לערכאות ולמוסדות המתאימים", ומנגד לא חזר בו מהצהרותיו הברורות והנחושות לפיהן הוא אינו מכיר בסמכות המשיב 1 לערוך עבורו הסדר למניעת ניגוד עניינים וכי דין חוות הדעת בטלות והוראותיה אינן מחייבות אותו כראש ממשלה, ובהינתן כל פועלו הנמרץ בהתערבותו בפועל בהליכי הקמת הצוות לקביעת הכללים לביצוע המינויים הבכירים והתנהלות הכללית, המעידה בבירור כי הוא אינו נמנע כלל וכלל מלבצע פעולות כראש ממשלה בעודו מצוי במצב של ניגוד עניינים בשל האינטרסים האישיים שלו במשפטו כנאשם בפלילים, כמתחייב מחוות דעת המשיב 1 בעניינו, אלא ההיפך הוא הנכון, המשיב 2 עושה שימוש בכוחו השלטוני, ככל יכולתו, בכל דרך ובכל אמצעי, לשם השגת מטרותיו האישיות כנאשם בפלילים, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את הצו ההצהרתי המבוקש בסעד השני בעתירה, לפיה טיוטת חוות הדעת של המשנה ליועץ המשפטי

לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי), עו"ד דינה זילבר, המתייחסת למצבי ניגוד העניינים בהם מצוי המשיב 2, מחייבת את המשיב 2 לאלתר, על כל המשתמע והאמור בה.

דחיית טענות המשיב 2 נגד טיוטת חוות הדעת שערך המשיב 1 למניעת מצבי ניגוד

העניינים בעניינו לגופו של עניין

84. במכתב המשיב 1 מיום 19.7.20 וכן במכתבו מיום 13.8.20 כפר המשיב 2 נגד **עצם סמכותו** של המשיב 1 לערוך עבורו הסדר למניעת ניגוד עניינים. בהתאם לכך החליט המשיב 2 ו"קבע" באופן קטגורי כי טיוטת חוות הדעת אינה מחייבת אותו.

85. תשובותיו של המשיב 2 הינן מעין "גרסה מתפתחת", שכל מטרתה כפירה מוחלטת ומקוממת נגד עצם חובתו על פי דין לקיים את הוראות היועץ המשפטי לממשלה לשם מניעת מצבי ניגוד העניינים בהם הוא מצוי בתפקידו כראש הרשות המבצעת, בשל היותו נאשם בפלילים בעבירות חמורות שיש עמן קלון, חודשים ספורים טרם פתיחת הליך ההוכחות במשפטו.

86. במכתב הראשון מיום 19.7.20 בוחר המשיב 2 להטיח באופן בוטה וחסר רסן כלפי היועץ המשפטי לממשלה האשמות שווא חמורות וחסרות יסוד בסגנון "מראה" (היינו, לא אני בניגוד עניינים אלא אתה), וכן להכפיש נגדו ולהעלות טענות מופרכות שונות ומשונות, שכל מטרתן לנסות ולקעקע את עצם סמכותו ומעמדו של היועץ המשפטי לממשלה כגורם האמון על פרשנות הדין ביחס לרשויות השלטון.

כל זאת מבלי שהמשיב 2 מעלה במכתבו הראשון כל טענה כנגד הנחיית היועץ מס' 1.1555, אשר מכוחה עורך המשיב 1, מזה עשרות שנים, הסדרי ניגודי עניינים המחייבים את עובדי ונבחרי הציבור, לרבות עבור המשיב 2 בעבר, וכפי שאף הצהיר המשיב 2 בפני ההרכב המורחב בבג"ץ ד"ר ארנה ברי כי ייעשה גם עתה.

87. לאחר שכל טענותיו של המשיב 2 נדחו אחת לאחת על ידי היועץ המשפטי לממשלה, במכתבו מיום 23.7.20 שם קבע היועץ המשפטי לממשלה:

"עד לקבלת החלטה אחרת, יש לראות את האמור בטיטת חוות הדעת כהנחיה משפטית מחייבת.... על כל המשתמע מכך".

הופיעה לפתע יש מאין, במכתבו השני של המשיב 2 מיום 13.8.20, טענה חדשה, אשר לא הועלתה קודם לכן מטעמו, לא בפני ההרכב המורחב של 11 השופטים והשופטות בבג"ץ ד"ר ארנה ברי הנ"ל, לא במהלך כהונתו של המשיב 2 בתפקידו הציבוריים מזה עשרות שנים עת נדרש לעמוד בהסדרים למניעת ניגוד עניינים שערך עבורו המשיב 1, לא בתשובתו בבג"ץ 3056/20 הנ"ל ואף לא במכתבו הראשון מיום 19.7.20 ליועץ המשפטי לממשלה בעניין טיוטת חוות הדעת שהועברה אליו.

המשיב 2 טוען כי אין תוקף להנחייה מס' 1.1555 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ועל כן לטענתו, אין למשיב 1 כל סמכות לערוך הסדרי ניגוד עניינים. המשיב 2 טוען כי חלים עליו הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים ("פ התשס"ג, 1136), עליהם החליטה ממשלת ישראל, (להלן - "הכללים"), אך בתוך כך כופר, בניגוד מוחלט לדיון, בחובתו להישמע לחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה.
(ראו בסעיפים 13-14 למכתב המשיב 2 מיום 13.8.20).

88. טענה זו של המשיב 2 יש לדחות מכל וכל. המדובר בטענה מעוותת, שקרית, מופרכת מן היסוד ונטולת כל בסיס משפטי, אשר כל כולה מבוססת על עיוות מוחלט של הוראות סעיף 7 לכללים, עיוות מכוון שכל מטרתו כפירה בסמכותו של היועץ המשפטי לממשלה. **המשיב 2 מנסה לעוות ולטשטש במכוון את ההבחנה המפורשת הקבועה בדיון, בין הוראות סעיף 7(א) לבין הוראותיו של סעיף 7(ב) לכללים.**

ונבהיר -

סעיף 7(א) לכללים עוסק במקרה מפורש בו לשר יש "עניין אישי בפעולה או בהחלטה" - במקרה מסוג זה קובע הסעיף כי עליו להימנע מלהשתתף בפעולה או בקבלת ההחלטה והוא מחויב להצהיר מיד על העניין האישי שלו למבקר המדינה. במקרה זה, ככלל, לא נדרשת כל מעורבותו של היועץ המשפטי לממשלה בנושא.

מקרה זה אינו רלוונטי לעתירה ולא מכוחו מוקנית הסמכות למשיב 1 למתן חוות הדעת נשוא העתירה.

בענייננו עסקינן בסעיף 7(ב) לכללים. סעיף זה עוסק בסיטואציה שונה לחלוטין והיא כאשר השר מצוי "במצב של ניגוד עניינים", בדיוק כפי המקרה בענייננו. במצב זה נדרשת מכח הכללים חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, שכן לאחר קבלתה מחויב השר לפעול אך ורק באחת משתי הדרכים, במקרה הנדון בסעיף 7(ב)(1) לכללים ואך ורק באחת משלושת הדרכים, במקרה הנדון בסעיף 7(ב)(2) לכללים.

89. עיינו הרואות כי המשיב 2 מבצע הטעייה מכוונת ומנסה לעשות שימוש לרעה בכך שהמשיב 1 התייחס בטיוטת חוות דעתו לאמור ב"כלל 7 לכללים" באופן כללי, (כמפורט בציטוט המופיע בסעיף 3 למכתב המשיב 2 מיום 13.8.20), ולא ציין שהתייחסותו הינה לכלל 7(ב) לכללים. בשל כך בחר המשיב 1 לעשות שימוש מטעה באופן מגמתי ובחוסר תום לב בהפנייה לסעיף 7 בכללותו ולטעון כי היועץ המשפטי לממשלה נעדר סמכות.
90. בשל חשיבות הבנת טענתנו, יובאו להלן שני חלקי סעיף 7 לכללים כלשונם:

"הסדרים למניעת ניגוד עניינים"

7. (א) **בכל מקרה שיש לשר עניין אישי בפעולה או בהחלטה, שיש בה כדי להשפיע על הענקת טובת הנאה או זכות, אסור לו להשתתף בכל דרך**

שהיא בפעולה או בקבלת ההחלטה; הובא ענין כאמור לפני השר כחבר ממשלה, כחבר ועדת שרים או בכל דרך אחרת, חייב השר להצהיר מיד על הענין האישי שיש לו; הודעה על הצהרת השר בדבר ענין אישי תישלח למבקר המדינה.

(ב) היה שר במצב של ניגוד ענינים –

(1) לגבי סמכות הנתונה לו על פי חיקוק, ניתן – לאחר קבלת חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה – לפעול באחת מדרכים אלה:

(א) להעביר את סמכויות הפעולה או ההחלטה של השר באותו ענין לשר אחר משרי הממשלה לפי סעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה;

(ב) היה ניגוד הענינים זמני ולא מתמשך, לקבוע כי ימלא את התפקיד ראש הממשלה, או שר אחר לפי סעיף 24(ב) לחוק-יסוד: הממשלה.

(2) לגבי סמכות אחרת, ויש צורך בקבלת החלטה בדרג מיניסטריאלי – ניתן, לאחר קבלת חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, לפעול באחת מדרכים אלה:

(א) להסמיך ועדת שרים להפעיל את הסמכות, ואותו שר לא ישתתף בדיון ובהחלטה בוועדת השרים באותו ענין;

(ב) שר אחר, לפי קביעת הממשלה, יפעיל את הסמכות;

(ג) משתרע ניגוד הענינים על כל שטח הפעולה – להעביר את שטח הפעולה למשרד אחר לפי סעיף 31(ד) לחוק-יסוד: הממשלה.

ההדגשות לא במקור - הח"מ).

91. ניתן לראות בבירור כי הן הוראת סעיף 7(ב)(1) והן הוראת סעיף 7(ב)(2) לכללים קובעות במפורש כי הן החלטת השר והן החלטת הדרג המיניסטריאלי, בהתאמה, בנוגע לאופן פעולתם נוכח מצב ניגוד הענינים, תתקבל אך ורק "**לאחר קבלת חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה**".

(זאת בשונה לחלוטין מהוראת סעיף 7(א) לכללים שכלל לא עוסקת במתן חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה, כאמור).

חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה, ניתנת על פי ההנחיות שקבע היועץ המשפטי לממשלה בהנחייה מס' 1.1555.

מכאן עולה בבירור כי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה הינן חלק בלתי נפרד ופועל יוצא מהוראת סעיף 7(ב) לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136) ועל כן בנסיבות המקרה שלפנינו מתחייב לדחות מכל וכל את כל טענות המשיב 2 הכופרות בסמכותו של היועץ המשפטי לממשלה להורות בחוות דעתו על מצבי ניגוד העניינים בהם מצוי המשיב 2, באופן אשר יחייב את המשיב 2 לפעול בהתאם לחוות דעת זו.

בהתאם להוראת סעיף 7(ב) לכללים, מחויב השר המצוי במצב של ניגוד עניינים לקבל את חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, כנדרש ואז עליו לפעול באחת משתי הדרכים המפורטות בסעיף 7(ב)(1)(א) או (ב), במקרה בו מדובר בסמכות הנתונה לו על פי חיקוק ובאחת משלושת הדרכים המפורטות בסעיף 7(ב)(2)(א), (ב) או (ג), במקרה בו מדובר ב"סמכות אחרת, ויש צורך בקבלת החלטה בדרג מיניסטרילי".

92. ברי כי בהתבסס על מקור נורמטיבי זה, עורך המשיב 1 מזה עשרות בשנים לאינספור עובדים ונבחרים בשירות הציבורי, ובכלל זה גם למשיב 2, הסדרים למניעת ניגוד עניינים כאמור, וזאת הן מכח הכללים והן בהתאם להוראות הפסיקה הענפה של בית משפט נכבד זה כפי שפורט בהרחבה לעיל.

93. לפיכך, מתחייב לדחות מכל וכל את כל האמור במכתבו של ב"כ המשיב 2 מיום 13.8.20, אשר כולו רווי בטעויות ובהטעויות משפטיות, שכן לא אצל היועץ המשפטי לממשלה נפלה "שגגה רבת" באיזכור סעיף 7 לכללים, כפי שטוען במשיב 2 בסעיף 4 למכתבו, אלא אצל המשיב 2 בעצמו.

94. די בעיון בסעיף 10 למכתבו של המשיב 2 כדי להבין את העיוות והטשטוש המכוונים שביצע המשיב 2 בין הוראות סעיף 7(א) להוראות סעיף 7(ב) לכללים, במטרה להטיל דופי במשיב 1 ולכפור בסמכותו לערוך הסדרי ניגוד עניינים. בסעיף זה מציין המשיב 2 כי מכח סעיף 7(ב)(1) לכללים "ראש הממשלה הצהיר על ניגוד העניינים ושלח הודעה למבקר המדינה". היינו, גיבובי טענות מטענות שונות, חסרי כל פשר וחסרי כל ביסוס משפטי.

95. לפיכך, מתבקש לדחות מכל וכל את טענותיו המופרכות וחסרות היסוד של המשיב 2 במכתבו למשיב 1 מיום 13.8.20, אשר צצו להן כעת לראשונה, **לאחר חלוף למעלה מ-45 ימי מו"מ ותכתובות בינו לבין המשיב 1**, אשר כל מטרתן להמשיך ולמשוך זמן, בכדי להמשיך ולבצע פעולות אסורות בניגוד עניינים בין היותו נאשם בעבירות חמורות בפלילים לבין היותו ראש הרשות המבצעת במדינת ישראל.

96. **לאור הצורך הדחוף במתן צו שיפוטי נגד המשך מעורבותו, במישרין ובעקיפין, של המשיב 2 בהליכים למינוי מפכ"ל המשטרה, פרקליט/ת המדינה, המשנים ליועץ המשפטי**

לממשלה וגורמים בכירים נוספים בתחום אכיפת החוק והמשפט, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות מכל וכל את כל טענותיו של המשיב 2 כלפי המשיב 1 ולחייבו ולאלתר לבצע את האמור בחוות דעת היועץ המשפטי לממשלה.

97. בתוך כך מתחייב לדחות את האמור בסעיפים 30-38 למכתב המשיב 2 מיום 19.7.20 (סומן כנספח א' לעתירה), כפי שיפורט להלן.

98. בסעיף 30 למכתבו טוען המשיב 2 :

"...תפקידו של ראש הממשלה כולל אחריות עליונה במעלה על זירות שונות: ביטחונית, כלכלית, חברתית - ואף ענייני פנים, דוגמת הסדרת פעילות המשטרה ומערכת בתי המשפט. לא יהלום כי במסגרת תפקידו זה, שאליו נבחר על ידי ציבור המצביעים אשר ביטאו את רצונם הברור - גם לאחר הגשת כתב האישום - לא יוכל ראש הממשלה לדון בהסדרים רלוונטיים הנוגעים באופן מובהק למרקם החיים במדינת ישראל. כך הן ביחס למינויים בכירים, והן ביחס להתוויית כיווני הפעולה השונים של המערכות הרלוונטיות".

ובסעיף 32 למכתבו זה, בהתייחס למערכת אכיפת החוק, טוען המשיב 2 :

"עמדתך בטיוטה שלפיה ראש הממשלה אינו יכול לעסוק במינויים ובמינויים בכירים במערכת אכיפת החוק, מעמדם ומילוי תפקידם של אלה - אינה מקובלת. מערכת אכיפת החוק היא איבר מאברי השירות הציבורי בישראל. היא אינה יכולה להיות מנותקת מהממשלה, ובראשה ראש הממשלה".

בסעיף 35 מוסיף המשיב 2 כי הדברים נכונים "גם ביחס לממלאי תפקידים אחרים במערכת אכיפת החוק - כגון פרקליטות המדינה והמשטרה".

העותרים יטענו כי כל טיעוני המשיב 2 אין בהם כדי לגבור על איסור הימצאותו של נאשם בפלילים בעבירות שיש עמן קלון, במצב בו הוא עוסק במינויים בכירים במערכת אכיפת החוק, וכן בקביעת מעמדם ומילוי תפקידם של גורמים אלו ואחרים במשרד המשפטים, כמו גם בעניינים הנוגעים לוועדה לבחירת שופטים, בהחלטות הנוגעות לעדים ונאשמים במשפטו ובהחלטות בתחום התקשורת שיש להן זיקה למשפטו, כפי שקבע המשיב 1 בחוות דעתו כמפורט בסעיף 24 לעיל.

99. אין חולק כי העובדה שבראש ממשלת ישראל עומד אדם הנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון, הינה עובדה שגובה מחיר יקר מנשוא מהציבור בישראל. הדבר ניכר וגלוי מכל עבר ואין צורך להכביר מילים אודותיו.

טענת המשיב 2 בסעיף 30 למכתב, לפיה "לא יהלום" כי ראש הממשלה לא יוכל לדון בהסדרים רלוונטיים הנוגעים למרקם החיים ביחס למינויים בכירים והתוויית כיווני פעולה של מערכות אכיפת החוק, היא מובנת ואכן אין זה הולם. כך גם אין זה הולם כלל וכלל שבראש המדינה עומד אדם הנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון.

אלא שהנזק והמחיר הציבורי שייגרמו באם תותר הסמכות לנאשם בעבירות חמורות בפלילים, ערב תחילת שלב ההוכחות במשפטו הפלילי, למנות את הגורמים הבכירים במערכת אכיפת החוק בישראל, הינם חמורים שבעתיים ומהווים סכנה ממשית וקשה ביותר לשלטון החוק ולמערכות אכיפת החוק. על כן מתחייב למנעו ובדחיפות.

העותרים מסכימים לטענת המשיב 2 לפיה מערכת אכיפת החוק הינה איבר מאברי השירות הציבורי בישראל והיא אינה מנותקת מהממשלה. מסיבה זו, בין היתר, סברו העותרים דן במסגרת עתירתם בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, כי אין להתיר לנאשם בעבירות שיש עמן קלון להרכיב ממשלה ולעמוד בראשה.

אלא שמרגע שהדין התיר מצב דברים זה, נדרש, לכל הפחות, להרחיק את הנאשם בפלילים, הגם שהוא משמש בתפקיד ראש ממשלה, מן העיסוק במינויים בכירים במערכת אכיפת החוק, בדיוק כפי שהתחייב הנאשם בפני הרכב מורחב של בית משפט נכבד זה, בדיוק כפי שהורה לו היועץ המשפטי לממשלה ובדיוק כפי שקבעה כב' הנשיאה חיות בפסק דינה, בתמיכתם של 11 שופטי ושופטות בית המשפט בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, כי כהונתו תהיה כפופה להסדר ניגוד העניינים שיערוך עבורו היועץ המשפטי לממשלה.

בכך לא יהיה כדי לנתק את הממשלה ממערכת אכיפת החוק, כפי שטוען המשיב 2 במכתבו הנ"ל, אלא אך ורק כדי לנתק את ראש הממשלה הנאשם בפלילים מעיסוק במינויים הבכירים במערכת אכיפת החוק, במעמדם ובמילוי תפקידם.

100. כפי שהבהיר היטב המשיב 1 בסעיף 2 למכתבו מיום 23.7.20, החשש לניגוד עניינים בעניין זה נובע מן העובדה שבמסגרת ההליך הפלילי של המשיב 2 "עוד צפויים נציגי המשטרה להיקרא לדוכן העדים ולהעיד על ההודעות שנגבו בחקירה" וכן בשל העובדה שקיימת מניעה מלעסוק בעניינם של "גורמי המשטרה אשר היו מעורבים - אישית או ארגונית - בחקירה עצמה".

במצב דברים זה, בוודאי שהטענה לפיה "אין זה הולם" לא יכולה להישמע ובוודאי שלא לגבור על החשש הממשי לניגוד עניינים בין האינטרסים האישיים כבדי המשקל והרי הגורל של הנאשם בתוצאות משפטו הפלילי, לבין האינטרס הציבורי מהמעלה הראשונה בשמירת טוהר המידות בשירות הציבורי, הקפדה על שלטון החוק במערכת אכיפת החוק ושמירה על אמון הציבור ברשויות השלטון.

101. יש לדחות את טענת המשיב 2 בסעיף 30 למכתבו לפיה הוא רואה כחלק מתפקידו את "הסדרת פעילות המשטרה ומערכת בתי המשפט". המדובר במערכות שלטון עצמאיות הפועלות עבור הציבור בהתאם לאינטרס הציבורי ואין זה מתפקידו של ראש הממשלה

"להסדיר" את פעילותם. עצמאות הרשות השופטת ומערכות אכיפת החוק הינה מנשמת אפה של הדמוקרטיה כאבן יסוד של עקרון הפרדת הרשויות. אשר על כן, גם מסיבה זו מתחייב לדחות את טענות המשיב 2 מכל וכל.

102. בסעיפים 40-42 למכתבו של המשיב 2 מיום 19.7.20, מלין המשיב 2 כנגד הוראת המשיב 1 בטיוטת חוות דעתו, לפיה עליו למשוך ידיו מעיסוק כולל בהליך בחירת שופטים ובהליכים אשר "יכולים להשפיע על מעמד בתי המשפט".

103. המשיב 2 טוען כי אינו רואה שום קושי לעסוק בעניינים הנוגעים לשופטים, אם כי "אין בכוונת ראש הממשלה לעסוק באף עניין הנוגע למותב הנכבד הדין בענייניו בבית המשפט המחוזי בירושלים". כך גם חולק המשיב 2 על הוראת המשיב 1 בנוגע לניגוד עניינים אפשרי בעיסוקו ב"מעמד בתי המשפט". המשיב 2 טוען כי "זכותו ואף חובתו" ליטול חלק בדיון הציבורי בעניין זה.

104. על דברים אלו השיב המשיב 1 במכתבו מיום 23.7.20 :

"ראש הממשלה אינו חבר בוועדה לבחירת שופטים, וכמו כל אדם שאינו חבר בוועדה, עליו להימנע מלהשפיע על חבריה, בהתאם לסעיף 6א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, כך שהדברים נאמרו ממילא למען הזהירות ולמען הסר ספק. בתוך כך, מעמדו כנאשם, שעניינו נדון מול בתי המשפט, מחייב זהירות מיוחדת בכל הנוגע למערכת בתי המשפט, לרבות בעניינים שאינם נוגעים להרכב הספציפי שדין בעניינו בעת הזו".

105. דוגמאות אלו הובאו כדי להציג בפני בית המשפט הנכבד את גדרי המחלוקות העמוקים שבין המשיב 1 למשיב 2, ביחס להוראות טיוטת חוות הדעת למניעת ניגוד עניינים שערך היועץ המשפטי לממשלה בעניינו של המשיב 2.

106. משכך הדבר ובהינתן שהמשיב 2 אינו פועל ואף הצהיר מפורשות בשני מכתביו כי הוא אינו מתכוון לפעול כלל וכלל על פי המתווה עליו הורה היועץ המשפטי לממשלה בטיוטת חוות דעתו, ובתוך כך ממשיך המשיב 2 ומושך את הזמן עוד ועוד, אל מעבר ל- 45 הימים שכבר חלפו מיום שקיבל את טיוטת חוות דעתו של המשיב 1 ו- 95 הימים שחלפו מיום כינון הממשלה ועד מועד הגשת עתירה זו, והכל תוך שהמשיב 2 פועל בחופשיות כל העת ועושה שימוש בכל סמכויותיו כראש ממשלת ישראל, ללא עמידה בהוראות הסדר ניגוד עניינים ואינו מכיר בכל מגבלה המוטלת עליו על פי דין, אשר תמנע ממנו לבצע פעולות ולהימצא מצבי ניגוד העניינים הנובעים מהיותו נאשם בעבירות שיש עמן קלון חודשים

ספורים טרם פתיחת הליך ההוכחות במשפטו הפלילי - נדרשת בדחיפות התערבותו השיפוטית של בית משפט נכבד זה כמבוקש בעתירה.

107. הצורך בהתערבות השיפוטית הדחופה מקבלת משנה תוקף בימים רגישים אלו, כאשר בכל רגע נתון מתקיימים מהלכים ונעשות הפעולות על ידי הנאשם בפלילים העומד בראש הרשות המבצעת, לביצוע המינויים הבכירים בעלי החשיבות הציבורית העצומה לשלטון החוק בשירות הציבורי, בתחום מערכת אכיפת החוק, בשל מועד סיום הקפאת המינויים הבכירים בשירות המדינה בתוך ימים ספורים, כאמור.

מתן פומבי לטיטת חוות דעת המשיב 1 למניעת ניגוד העניינים שערך למשיב 2

108. העותרים יטענו כי בהתאם להוראת סעיף 14ח' להנחיית היועמ"ש - פומביות, "כאשר מדובר בבעל תפקיד בכיר, אשר מינויו הוא בידי הממשלה או טעון אישורה, או כאשר מדובר בשרים וסגני שרים, יש מקום לפרסם את ההסדר הפומבי באופן יזום מיד לאחר עריכתו" (זאת כמובן בכפוף לחריגי חוק חופש המידע שאינם מתקיימים במקרה שלפנינו).

109. ויובהר - איזון האינטרסים העומד ביסוד הנחיית היועמ"ש - פומביות מפורטת בסעיף 13 להנחיה, לאמור:

"כאשר מדובר בבעל תפקיד בכיר, העניין הציבורי בחשיפת הסדרים למניעת ניגוד העניינים הוא רב יותר, וישנם טעמים משמעותיים המצדיקים פרסום הסדרים אלה. בראשם, ההכרה בחשיבות עקרון השקיפות, לצד חיזוק יכולת הפיקוח וההרתעה המתקיימת מקום בו מפורסמים ההסדרים למניעת ניגוד עניינים לידי כלל הציבור. ממילא, לגבי הסדרי ניגוד עניינים של בכירים בישרות הציבורי מוגשות באופן תדיר בקשות חופש מידע, וניתן להניח שהן ייחשפו לעין הציבור בשלב זה או אחר. מטעם זה, נקודת המוצא היא כי יש מקום לפרסם באופן יזום...."

110. נזכיר כי הרציונל שעמד ביסוד מדיניות חסויים של ההסדרים למניעת ניגוד עניינים בעבר היה הצורך ב"הגנת פרטיותו של העובד, ופרטיותם של צדדים שלישיים המוזכרים בהסדר, החשש כי הגילוי ירתיע אנשים טובים מלבוא לשירות הציבורי, והחשש לפגיעה בעבודתה של הרשות הציבורית מצד גורמים אינטרסנטיים", הכל כמפורט בסעיף 2 להנחיית היועמ"ש - פומביות.

שהרי בדרך כלל הסדר ניגוד עניינים הנערך עם עובד/ת מדינה או עם מועמד/ת להיות עובד/ת מדינה נועד לבחון את "מכלול פעילויותיו העסקיות והציבוריות של העובד", במסגרתו "נדרש העובד לפרט את עסקיו ועיסוקיו, השקעותיו, שותפיו, הספקים עמם הוא

עבד, הלקוחות להם נתן שירותים וכל מידע רלוונטי אחר". (כאמור בסעיף 1 להנחייה מס' 3.1005 הנ"ל).

111. טעמים אלו אינם מתקיימים ואינם רלוונטיים כלל בנסיבות המקרה שלפנינו. שהרי אין מדובר במקרה פרטי של עובד בשירות הציבורי אשר נסיבות עריכת ההסדר בעניינו נובעות מנושאים שבפרטיותו, מקשריו הפרטיים עם צדדים שלישיים וכד', אלא באיש ציבור, הוא הגורם הבכיר ביותר ברשות המבצעת, אשר **ניגוד העניינים בו הוא מצוי אינו נובע בשל קשריו האישיים אלא בשל היותו נאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון**. בנסיבות חמורות אלו אין מקום לחסיון ההסדר, שכן קיים אינטרס ציבורי רב, מהמעלה הראשונה, בחשיפת מצבי ניגוד העניינים בהם עשוי להיגרם נזק עצום לציבור בישראל, בשל ההתנגשות בין האינטרסים האישיים של הנאשם במשפטו הפלילי לבין האינטרס הציבורי לו הוא מחויב כראש וראשון לנבחרי הציבור בישראל, כלפי ציבור אזרחיות מדינת ישראל.

112. העובדה שהמשיב 2 מסרב בתוקף להכפיף עצמו להסדר ניגוד עניינים שנערך על ידי המשיב 1, מחזקת את המסקנה לפיה מתחייב להורות על פרסום טיוטת חוות דעת המשיב 1 בעניין זה, שכן לגביה קבע היועץ המשפטי לממשלה במכתבו למשיב 2 מיום 23.7.20 כי היא המחייבת לאלתר את המשיב 2 לכל דבר ועניין.

113. לפיכך, בשים לב לאינטרס הציבורי והצורך בפיקוח ובקרה על קיום הוראות טיוטת חוות הדעת שערך המשיב 1 למשיב 2, אשר המשיב 1 קבע כי היא מחייבת את המשיב 2 לאלתר לכל דבר ועניין החל מיום 23.7.20 ואף דחה את כל הטענות שטען המשיב 2 נגדה, ולאור העובדה שהדבר היחיד המונע את חתימת היועץ המשפטי לממשלה על חוות הדעת והפיכתה לסופית הוא אך ורק סירובו המופרך וחסר היסוד המשפטי של המשיב 2 להכפיף עצמו לחוות דעת זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות לאלתר על פרסום טיוטת חוות הדעת למניעת ניגוד עניינים, המחייבת את המשיב 2 לכל דבר ועניין על פי דין.

חשיבות תקינותם של הליכי איוש המינויים הבכירים

114. האינטרס הציבורי באיושם המיטבי והתקין של המינויים הבכירים בשירות הציבורי הינו בעל חשיבות מרכזית מן המעלה הראשונה לאמון הציבור, לטוהר המידות ולאיכות השירות הציבורי. כפי שקבע בית משפט נכבד זה בפסיקתו הענפה:

"השירות הציבורי נועד לספק לציבור את צרכיו בכל מישורי החיים. הוא משקף את חובתו של השלטון ליישם את מדיניותו באמצעות מנגנון כשיר, יעיל והגון לרווחת האזרחים. רמתו של השירות הציבורי הינה גורם חיוני לתיפקודו התקין. ממנה נגזר אימונו של הציבור בשירות, שבלעדיו לא ניתן לקיים את תכליותיו העיקריות. בין טיבו ואיכותו של השירות

הציבורי לבין אימון הציבור בו מתקיים קשר גומלין הדוק. שירות ציבורי בלתי נאות לא יזכה באימון הציבור. שירות ציבורי שאינו זוכה באימון לא יצליח למלא את משימותיו המרכזיות. הליך המינויים והבחירה לתפקידים בשירות הציבורי הוא גורם בעל משקל מיוחד בקביעת רמתו ואיכותו של השירות, ובגיבוש מידת האימון הציבורי בו. הוא אוצל על האיכות המקצועית והאנושית של ממלאי התפקידים במסגרתו, על טוהר המידות באופן התנהלותו, וממילא – על אימון הציבור ברמת תפקודו. רמתו של השירות הציבורי מחייבת הקפדה מירבית על תקינותם של הליכי המינוי כדי להבטיח שלתפקידים ציבוריים יבחרו האנשים המתאימים ביותר מבחינת כושרם המקצועי ומבחינת יושרם האישי" (ראו: בג"צ 5682/02 פלוני נ' ראש הממשלה, פד"י נז(3) 84, 92-3; בג"צ 6673/01 התנועה לאיכות השלטון נ' שר התחבורה, פד"י נו(1) 799, 806; בג"צ 4566/90 דקל נ' שר האוצר, פד"י מה(1) 28; בג"צ 251/88 עודה נ' ראש המועצה המקומית ג'לג'וליה, פד"י מב(4) 837). הרשות השלטונית פועלת כנאמן הציבור במינוי ממלאי תפקידים בשירות הציבורי ולכן בהפעלה את סמכות המינוי עליה לפעול בהגינות, ביושר, בתום לב ובסבירות (בג"צ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש הממשלה, פד"י מה(1) 749, 840; בג"צ 840/79 מרכז הקבלנים והבונים בישראל נ' ממשלת ישראל, פד"י לד(3) 729). עליה לפעול מתוך שיקולים ענייניים, נקיים מפניות ומשיקולים זרים.

(וראו: בג"ץ 8815/05, לנדשטיין נ' שפיגלר, 26.12.05).

115. הליך מינויים תקין הינו חיוני לבניית אימון הציבור בשירות הציבורי. בחברה חופשית, הבנויה על עקרונות דמוקרטיים, חייב איש ציבור ליהנות מאימון הציבור. כדי להבטיח אימון זה נדרשת הקפדה מיוחדת על טוהר השיקולים בהליך המינוי שכן "טוהר השירות והשורות עומד בבסיס השירות הציבורי ובבסיס המבנה החברתי שלנו" (דברי השופט ברק בבג"צ 6163/92 איזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פד"י מז(2) 229, 266; בג"צ 4668/01 חה"כ יוסי שריד נ' ראש הממשלה, פד"י נו(29) 265; בג"צ 932/99 התנועה למען איכות השלטון נ' יו"ר הועדה לבדיקת מינויים, פד"י נג(3) 769).

116. הנזק לאינטרס הציבורי הכרוך במינוי לתפקיד ציבורי הנעשה באורח בלתי ענייני הינו רב ביותר. הוא עלול לפגוע בסדרי מינהל תקין ובטוהר המידות. הוא עלול לפגוע בדמותו של השירות הציבורי ובאימון הציבור בו. הוא עלול לפגוע "בעקרונות יסוד של שיטתנו המשפטית, בתפיסתנו הערכית את מהותו של השירות הציבורי ובאמנה החברתית

שהיא בסיס הווייתנו כחברה מתוקנת" (כדברי כב' הש' שטרסברג-כהן בבג"צ 154/98 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' מדינת ישראל, פד"י נב(5) 111, בעמ' 123).

117. בהתאם לכך מחייב האינטרס הציבורי כי המינויים לתפקידים הבכירים בשירות הציבורי יבוצעו כנדרש על פי דין, על פי אמות המידה המתחייבות לצורך ביצוע המינויים הבכירים ולא הותרתם של נושאי תפקידים בכירים במעמד של מילוי מקום בלבד למשך זמן ממושך.

118. ביום 4.5.20 התקיים הדיון בבג"ץ 2592/20, התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' ובעתירות הנוספות, בנוגע לסעיפי ההסכם הקואליציוני שנחתם בין סיעת הליכוד לסיעת כחול לבן בכנסת ה-23. במהלך הדיון הביעו שופטי בית משפט נכבד זה ביקורת נוקבת בנוגע להוראת סעיף 3ד' להסכם הקואליציוני, אשר קבעה כי הקפאת המינויים הבכירים הטעונים אישור ממשלה תחול למשך ששה חודשים. בית המשפט הנכבד הבהיר כי המדובר במשך זמן ארוך ביותר ללא מינויים קבועים וכי הדבר פוגע באופן קשה בעקרון שלטון החוק וביכולת התפקוד של רשויות השלטון. בתוך כך, בין היתר, שאל כב' הש' מזוז את המשיבים במהלך הדיון מדוע מינוי מפכ"ל קבוע למשטרת ישראל, אשר היועץ המשפטי לממשלה קבע בחוות דעתו כי ניתן לאייש גם בתקופת ממשלת מעבר, אינה פעולה המתבצעת שבוע לאחר כינון הממשלה. כב' הנשיאה חיות הביעה במהלך הדיון ביקורת נוקבת הכיצד תפקידים חיוניים של בכירים בשירות הציבורי אינם מאוישים והבהירה כי אין כל קשר בין מצב חירום לבין הימנעות מביצוע מינויים בכירים, אשר מהווים שינוי סדרי בראשית, כלשונה. בעקבות הסתייגותם הנחרצת של השופטים מסעיף הקפאת המינויים הבכירים למשך ששה חודשים, הבהירו המשיבים 2 ו-3 כי הם מתחייבים לכך שמשך תקופת ההקפאה תקוצר ל-100 יום לכל היותר.

119. לכך יש להוסיף את העובדה שתקופת הקפאת ביצוע המינויים הבכירים המבוקשת כעת מתווספת לתקופה בת לאחר למעלה משנה וחצי אשר במהלכה התנהלה המדינה תחת ממשלת מעבר ללא מינויים בכירים וכן קרוב ל-100 היום הנוספים, החל מיום כינון הממשלה ועד מועד הגשת עתירה זו, ללא ביצועם של מינויים בכירים בשירות הציבורי הטעונים אישור ממשלה.

החלטת המשיבים 2 ו-3 בדבר הארכת תקופת הקפאת המינויים הבכירים נוגדת את תקנת הציבור ואת האינטרס הציבורי, נוגדת את התחייבות המשיבים 2 ו-3 בפני בית משפט נכבד זה והיא נגועה בשיקולים זרים הקשורים למאמציו של המשיב 2 כנאשם בפלילים לעסוק בתחום המינויים הבכירים - לפיכך דינה בטלות

120. כפי שקבעה כב' הנשיאה חיות בפסקה 22 לפסק דינה בעתירות בבג"ץ 2592/20 הנ"ל, הרי שבהתאם להלכה הפסוקה תכניו של הסכם קואליציוני נתונים לביקורת שיפוטית וחלים עליו עקרונות המשפט הציבורי. עוד הדגישה הנשיאה כי מכח עקרון הפרדת הרשויות מן הראוי כי בית המשפט ינהג באיפוק רב ובריסון בבואו לבחון תכני הסכם קואליציוני בכדי לא לפגוע בחופש הפעולה הפוליטי, אך **במקרה הצורך באם יימצא כי סעיף מסוים להסכם לוקה באי חוקיות או נוגד את תקנת הציבור ופוגע בערכי היסוד של שיטת המשפט, הרי שמתחייב להצהיר עליו כבטל**. וכך קבעה כב' הנשיאה חיות לאמור:

"הסכמים קואליציוניים נדונו בעבר בבית משפט זה, ונקבע כי תוכנו של הסכם קואליציוני נתון לביקורת שיפוטית וחלים עליו עקרונות המשפט הציבורי (ראו, מיני רבים, בג"ץ 1635/90 ז'רד'בסקי נ' ראש הממשלה, פ"ד מה(1) 839, 749 (1991) (להלן: עניין ז'רד'בסקי); וכך ראו בג"ץ 5364/94 ולנר נ' יו"ר מפלגת העבודה הישראלית, פ"ד מט(1) 781, 758 (1995) (להלן: עניין ולנר)). עם זאת, הודגש כי מן הראוי שבית המשפט ינהג איפוק רב בבואו לבחון הסכם קואליציוני ו"יימנע מהתערבות העלולה לגרום לפגיעה בחופש הפעולה הפוליטי ובעיקרון היסודי של שיטתנו בדבר הפרדת הרשויות" (עניין אורלב, פס' 12 לחוות דעתה של השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש). בית משפט זה נמנע בעבר מלקבוע רשימה סגורה של עילות בגינן ניתן לקבוע כי סעיף בהסכם קואליציוני בטל, אך ככלל נקבע כי כאשר יימצא בהסכם סעיף הלוקה באי חוקיות או הנוגד את תקנת הציבור ופוגע בערכי היסוד שבבסיס השיטה המשפטית שלנו, יצהיר בית המשפט כי תנאים אלה בטלים (עניין ז'רד'בסקי, בעמ' 836; עניין ולנר, בעמ' 823").

121. כב' הש' מזוז בפסקה 10 לפסק דינו בעתירה זו (בעמ' 55 לפסק הדין המשלים מיום 27.5.20), ציטט מפסק הדין בבג"ץ 910/86 רסלר נ' שר הבטחון, פ"ד מב(2) 441, 521-524 (1988), שם נקבע בעמ' 507, לאמור:

"ההסכם הקואליציוני הינו מכשיר מקובל בישראל. הוא מהווה מסגרת להסכמה פוליטית בין המפלגות. אין הוא יכול, כשלעצמו, להפוך לחוקית, פעולה שבלעדיו אינה חוקית... בדומה, אין בעצם העובדה שפעולה מסוימת נכללת בהסכם קואליציוני כדי להפוך אותה פעולה לבלתי חוקית, אם לולא אותו הסכם הפעולה הינה חוקית...".

עינינו הרואות, אם כן, כי עצם ההסכמה הפוליטית בין שתי סיעותיהם של המשיבים 2 ו-3 בדבר הארכת משך תקופת הקפאת המינויים הבכירים, אשר בהסכם הקואליציוני עמדה על 100 ימים, בהתאם להתחייבות הצדדים בפני בית משפט נכבד זה כשלעצמה, אינה יכולה להפוך לחוקית, פעולה אשר אילולא ההסכם אינה חוקית.

לפיכך בענייננו, קבלת החלטה בדבר הקפאת כל המינויים הבכירים בשרות הציבורי הטעונים אישור ממשלה והימנעות מאיושם כמתחייב על פי דין במשך למעלה מששה חודשים מיום כינון הממשלה, הינה פעולה בלתי סבירה באופן קיצוני אשר דינה בטלות.

122. אי חוקיות הארכת תקופת הקפאת המינויים הבכירים מקורה בשני אלו :

א. החלטה בלתי סבירה באופן קיצוני של המשיבים 2 ו-3 בשל השיקולים העומדים ביסודה, ובראש ובראשונה שיקוליו האישיים של המשיב 2 כנאשם בעבירות חמורות שיש עמן קלון לעשות כל מאמץ וכל פעולה בכדי להשפיע על מינוי הגורמים הבכירים במערכת אכיפת החוק והמשפט ובראשם מפכ"ל המשטרה ופרקליט/ת המדינה. שיקול זה עומד ביסוד ההימנעות במשך קרוב ל-100 הימים האחרונים מלבצע את המינויים הבכירים.

ב. ההחלטה עומדת בסתירה מוחלטת ומהווה שינוי קיצוני מהסכמת הצדדים להסכם הקואליציוני והתחייבותם של המשיבים 2 ו-3 בפני הרכבו המורחב של בית המשפט הנכבד אשר דן בסוגיית משך תקופת הקפאת המינויים והבהיר מפורשות כי ששה חודשים הינה תקופה ארוכה ביותר ובלתי סבירה להקפאת ביצועם של המינויים הבכירים.

לפיכך מתבקש בית המשפט הנכבד למנוע את הבאתה לאישור הממשלה בהתאם לצו הביניים המבוקש בעתירה, וככל שלא יסתייע הדבר במסגרת לוח הזמנים הנתון, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על בטלותה של החלטת הממשלה בעניין זה ככל שתקבל.

123. בהתייחס לאי חוקיותו של הסכם פוליטי הבהיר כב' המשנה לנשיאה הש' מלצר בפסקה 12 בעמ' 73 לפסק דינו המשלים בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, תוך שציטט מדברי בית המשפט הנכבד בבג"ץ 5364/94 ולנר נ' יושב-ראש מפלגת העבודה הישראלית, פ"ד מט(1) 758 (1995), לאמור :

"בית-משפט לא ידיר עצמו מדיון בהסכם פוליטי אך באשר הסכם פוליטי הוא, ובהקשר המתאים יוכל שיכריז עליו – בין מפורש בין מכללא – כהסכם בלתי חוקי או כהסכם הנוגד את תקנת הציבור. לשון אחר: היותו של הסכם "פוליטי" לא יקנה לו להסכם "חסינות" מפני הבאתו לבית-משפט בנושא לדיון; בית-משפט יכול

שיטפל בו כראוי לו, והוא במקום שעשוי הוא לפגום בעיקר מעיקרי החברה, או ביסוד מיסודי המשפט”.

עוד הוסיף כבי המשנה לנשיאה השי' מלצר בעמ' 73 לפסק הדין המשלים וקבע:

”לאורך השנים, בית המשפט לא מצא לנכון לקבוע רשימה סגורה של עילות פסלות ביחס להסכמים פוליטיים, או לתנאי הסכם מסוג זה, אלא נתן בהן סימנים ואמות מידה להכרעה. בפסק הדין בעניין ולנר מנה בית המשפט, מפי כבי הנשיא שמגר, טעמים שונים לפסילת הסכם פוליטי, וכך קבע:

”פסלנו הסכם קואליציוני כאשר גילינו בו תניות שדבק בהן פסול היורד לשורשו של עניין, הנושא סממני שחיתות או השחתה, בעיקר בתחומי הממון וטוהר המידות, ועל הסכם זה הצהרנו כבטל (בג”ץ 1523/90, 1540 לוי נ’ ראש ממשלת ישראל; פרשת ז’רז’בסקי). אין לראות בכך רשימה סגורה, וניתן להביא דוגמאות נוספות של פגיעה ערכית מהותית, היורדת לשורשו של העניין ומחייבת התערבות שיפוטית, כגון נסיבות בהן יש פגיעה מהותית בתקנת הציבור”.

כבי השופט (כתוארו אז) חשין הוסיף בעניין ולנר כי מקום שעשוי הסכם פוליטי לפגום “בעיקר מעיקרי החברה, או ביסוד מיסודות המשפט” – דינו פסילה.

בפסק הדין בעניין ז’רז’בסקי פירט כבי השופט (כתוארו אז) א’ ברק – בדעת יחיד – את הטעמים שלשיטתו מצדיקים פסילת הסכם פוליטי:

”אותם עקרונות עצמם, הנותנים תוקף להסכם פוליטי, הם גם הקובעים כי ההסכם לא יתפוס, אם כריתתו, תוכנו, מטרתו או המשך ביצועו סותרים את תקנת הציבור. כוחו המחייב של ההסכם הפוליטי נשען על תקנת הציבור. משנופלת משענת זו, נופל עמה גם ההסכם הפוליטי. על כן, הסכם פוליטי שתוכנו נוגד את תקנת הציבור – בין במועד עריכתו ובין במועד שלאחר עריכתו – בטל הוא. כך, למשל, הסכם קואליציוני, שבו הובטחה תמיכתה של סיעה פרלמנטרית בממשלה תמורת הבטחה שלא לבצע חקירה משטרתית בעניין פלוני או שלא להעמיד לדין חשוד אלמוני או ליתן חנינה לשפוט פלמוני, הינו הסכם הנוגד את תקנת הציבור ועל-כן בטל”.

ראו גם: שיטרתית, כרך א’, עמ’ 377-385”.

124. בהתאם לכל האמור יטענו העותרים כי בענייננו מתבקש לקבוע כי הסכמת המשיבים 2 ו-3 על הארכת משך הקפאת המינויים הבכירים בשרות הציבורי הטעונים אישור ממשלה לתקופה בת 100 ימים נוספים, באופן שסך הכל יחלפו למעלה משה חודשים מיום כינון הממשלה, ללא מינויים קבועים לתפקידים מרכזיים בתחום אכיפת החוק והמשפט, לרבות מפכ"ל משטרת ישראל, פרקליט/ת המדינה, משנים ליועץ המשפטי לממשלה וכיוצא באלו מינויים חיוניים בשירות הציבורי, **הינה החלטה פסולה הנוגדת את תקנת הציבור, פוגמת קשות בבסיס שלטון החוק במדינה ובאבני היסוד של תחום אכיפת החוק והמשפט, אשר הפסול בה יורד לשורשו של עניין ונושא סממני שחיתות והשחתה, כאמור בפסקי הדין שצוטטו לעיל ועל כן מתבקש למנוע את הבאתה לאישור הממשלה וככל שאושרה בממשלה מתבקש להורות על בטלותה.**

לפגמים חמורים אלו יש להוסיף את העובדה שכל העת ממשיך המשיב 2, בהיותו נאשם בפלילים בעבירות חמורות של שחיתות שלטונית, לבחוש, לעסוק, לקדם, להתערב ולהשפיע את השפעתו הדומיננטית בתחום המינויים הבכירים. כך בין היתר, פעל בימים אלו ממש, המשיב 2 והכפיש ללא כל בסיס עובדתי את שר המשפטים, אבי ניסנקורן, תוך שטפל עליו חשדות בפלילים באופן חסר כל שחר, אשר נועדו לפגוע בשמו הטוב ובלגיטימציה הציבורית הנתונה לו בתפקידו כשומר סף של שלטון החוק במדינה במטרה להפעיל עליו לחצים ציבוריים כדי לרפות את ידיו ולהביאו לידי ויתורים מפליגים במו"מ המתנהל עם הנאשם המשיב 2 בקשר לגיבוש הצוות שיקבל את ההחלטות בתחום המינויים הבכירים.

הנה אנו רואים בבירור כיצד הסכמת המשיבים 2 ו-3 להביא לאישור הממשלה הצעה בדבר הארכת משך הקפאת המינויים הבכירים לתקופה נוספת בת 100 ימים, הינה **הסכמה הסותרת את תקנת הציבור ונוגדת את התחייבות הצדדים להסכם הקואליציוני בפני הרכב השופטים וכן נוגדת מפורשות את רוח הדברים כפי שהובהרו על ידי ההרכב המורחב של בית משפט נכבד זה בעתירת העותרים דן בבג"ץ ד"ר ארנה ברי, לפיהם הקפאת ביצוע המינויים הבכירים למשך תקופה כוללת של למעלה משה חודשים, מהווה פגיעה קשה באינטרס הציבורי, בתקנת הציבור ובעקרון שלטון החוק.**

125. החלטה זו מצויה בלב ליבו של ניגוד העניינים של המשיב 2 כנאשם בפלילים, שכן הסיבה המרכזית לעיכוב במינוי מפכ"ל המשטרה ופרקליט/ת המדינה היא שהנאשם באמצעות שלוחיו עושה כל מאמץ כדי למנות גורמים בכירים בתחום אכיפת החוק והמשפט אשר יהיו נוחים לאינטרסים שלו הן כחשוד בביצוע עבירות פליליות נוספות אשר לפי הפרסומים אמורות להיחקר (פרשת הצוללות ופרשת המניות) והן כנאשם בעבירות חמורות ערב פתיחת הליך ההוכחות במשפטו הפלילי.

126. האינטרסים האישיים של הנאשם בפלילים במינוי פרקליט/ת המדינה אשר יהיו נוח עבורו כנאשם בעבירות חמורות בפלילים הינם עצומים באופן חסר תקדים. פרקליט מדינה מוסמך להורות על ביטול הסכמים עם עדי מדינה, חזרה מאישומים פליליים, הגשת בקשות דחייה, טענות מקדמיות, החלטות בדבר פתיחה וסגירה של חקירות בהן נבחנת

מעורבותו של הנאשם בפרשות הנוספות הנחקרות בימים אלו וכן יכולת השפעה על מינוי היועץ המשפטי לממשלה הבא. יועץ משפטי לממשלה שיהיה נוח לנאשם עשוי לרכך באופן משמעותי את האכיפה כלפיו, הן בהפחתת אישומים, שינוי סעיפי אישום לקולא, המלצות פרקליטות בנוגע לסגירת תיקים וכיוצא באלו הקלות משפטיות הרות גורל עבור הנאשם. יתרה מכך, יועץ משפטי לממשלה מוסמך לעכב הליכים פליליים, אשר משמעותם המשפטית זהה לביטול ההליך.

כך גם בהתייחס לאינטרסים האישיים של הנאשם במינוי מפכ"ל משטרה שיהיה נוח עבורו. המדובר באינטרס אישי כבד משקל, שכן זה הגורם המצוי בצומת המרכזית המשפיעה על אופן ביצוע וקידום חקירות משטרתיות, שמא תהיה זו חקירה נמרצת, נחושה ויעילה או שמא תיגרר עד בלי די ולעייפה תוך מסמוס ההליכים ומבלי שתושגנה מטרותיה לצורך הגעה לחקר האמת.

אשר על כן ולאור כל האמור מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו, בדחיפות עליונה, את הצווים על תנאי, את צווי הביניים ואת הצווים הארעיים כמבוקש בעתירה. כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע את העתירה לדיון בדחיפות עליונה וללא כל דיחוי, כמבוקש ברישת העתירה, לעשות את הצווים על תנאי למוחלטים ולחייב את המשיבים בהוצאות העתירה לרבות שכר טרחת עו"ד.



דפנה הולץ-לכנר, עו"ד

ב"כ העותרים והעותרות

היום, 24 באוגוסט 2020